



Iz jeseni (brez srfežne zime) v pomlad

POSVET S PREDSTAVNIKI SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

O NADALJNJEM DELU IN SKUPNI PORABI

Na posvetu predsednikov skupščin in izvršnih svetov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti s predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij v minulim tednu, je bil po temeljiti razpravi sprejet dogovor o nadaljnjem delu skupščin SIS in njihovih organov s posebnim poudarkom v čimbolj racionalnih rešitvah za delovanje strokovnih in administrativnih služb. Za doseganje ustrezne racionalizacije sekretarskih in administrativnih opravil za več skupnosti v občini kot tudi za nadaljnje sodelovanje med SIS v mestu Ljubljana, kot so že določili v samoupravnih sporazumih. Še posebej pa je bila poudarjena potreba, da se ustrezni organi občinskih SIS

odločijo za poverjanje strokovnih opravil tistim službam interesnih skupnosti v mestu in regiji, v tistih interesnih skupnostih, ki so bile že doslej v tem delu uspešne. Sklenjeno je bilo tudi, da izvršni svet skupščine občine nudi vso pomoč v skladu s svojo ustavno in statutarno odgovornostjo, pri organiziranju administrativnega poslovanja in obveščanja delegatov in delegacij, do dokončnega oblikovanja sistema delovanja ustreznih služb za interesne skupnosti. Ob tem bo izvršni svet poiskal ustrezne kadrovske in prostorske rešitve tudi ob obnovitvi sistemizacije lastnih služb občinske uprave.

Na tem posvetu pa so razpravljali tudi o osnutku družbenega dogovora o razporejanju

dohodkov, osebnih dohodkov in nekaterih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975.

Republiška resolucija je skupno porabo omejila na stopnjo 29,6 odstotka, vendar pa je videti, da bi s tem odstotkom zadovoljivo pokrili potrebe le na republiški regijski ravni. V občini pa bi s predlaganim odstotkom močno okrnili družbene dejavnosti.

Zato je bilo na posvetu tudi rečeno, da morajo SIS pripraviti kvantifikacijo programov, s podatki o razpoložljivih sredstvih iz minulega leta. Podpreti pa moramo tudi enotno bilanco oziroma koncept enotnega prelivanja splošne in skupne porabe v Ljubljani.

in mnenja pod skupnim imenovalcem – v bodoče v kar največji meri upoštevati vse tisto, kar smo zapisali v ustavo, se pravi pripraviti takšne smernice, iz katerih bodo razvidni programi krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti.

Naj v nekaj besedah stmemo predloge vseh zborov k smernicam gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane v tem letu. Delegati pogršejo kon-

kretnih predvidevanj in načrtov za izgradnjo dijaških in študentovskih ter samskih domov, domov za ostarele občane kot tudi objekt preskrbe v že izgrajenih stanovanjskih soseskah. Prav tako smernice ne vključujejo izgradnje prepotrebnih energetskih objektov (ni upoštevana južna trafo postaja na že določeni lokaciji v Trnovem). Predlagali so, naj bi Ljubljanski urbanistični zavod izdelal revalorizacijo industrijskih con, ki naj bi zagotavljala enakomeren

razvoj našega mesta. Postavili pa so tudi zahtevo, da se v smernice mesta morajo vključiti tudi programi razvoja kmetijstva, ki navsezadnje predstavljajo pomembno gospodarsko dejavnost za vse občane Ljubljane, ki se v veliki meri oskrbujejo s kmetijskimi proizvodi prav iz neposrednega zaledja. Skratka, v prihodnje se bo potrebno pripraviti na izdelavo takih smernic, ki bodo začrtale cilje gospodarskega in družbenega razvoja na osnovi

dogovorov o skupnih interesih ter možnostih in ocenah razvoja.

To naj bi v določeni meri veljalo tudi za pripravo smernic družbenoekonomskega razvoja občine. Osnutek teh smernic je bil nekoliko pomanjkljiv, saj je n.p. premalo upošteval problematiko reševanja črnih gradenj, izgradnjo objektov preskrbe, nadaljnjo izgradnjo varstvenih in šolskih objektov (niso vključena predvidevanja za celodnevno šolo). Premalo je

poudarjeno tudi področje gostinstva in turizma. Delegati pa so predlagali, da bi v prihodnje bili vključeni v smernice tudi problemi v zvezi z izgradnjo obvoznic, regulacijo voda (Gradaščica), javnega prevoza in navsezadnje tudi športnorekreativnih centrov. Podobno kot pri oceni mestnih smernic so tudi ob tem osnutku delegati poudarili nujnost upoštevanja programov krajevnih skupnosti, TOZD in samoupravnih interesnih skupnosti.

Kakšna bo letos »Naša komuna«?

Ali bo spremenjena, vsebinsko bogatejša, ali vas bo obiskovala pogosteje? Verjetno ste si nekateri izmed vas, dragi bralci, nehoti že zastavili takšna ali podobna vprašanja. Sklenili smo, da vas bomo v nekaj besedah seznanili z vsebino, s kakršno se boste ob mesecu srečavali. Poleg osmih strani, na katerih vam bomo skušali predstaviti utripe okolja, v katerem živite in delate, boste lahko prelistali tudi prilogo, v kateri bomo objavljali tudi v bodoče gradivo za sejo občinske skupščine. V tej prilogi bomo objavljali gradivo v celoti, skušali vas bomo seznaniti s sprejetimi sklepi skupščine, odgovori na vprašanja, ki so jih postavili vaši delegati in s še marsičem zanimivim o delu delegacij.

Odločili smo se, da vas bomo v tem koledarskem

letu večkrat obiskali in se z vami pogovarjali v krajevnih skupnostih, na delovnem mestu... Pripravili bomo več srečanj z vami in tako skušali kar najbolj približati vaše delovne uspehe, probleme, ki vas še zmeraj „žulijo“, prizadevanja in napore, ki jih vlagate za naš boljši jutri.

Ne bo nam lahko sprejeti te obveznosti, vendar smatramo, da nam bo ob vaši pomoči naš cilj lažje dosegljiv. Kaj mislimo s tem? Radi bi, da bi nama v pismu ali na dopisnici v nekaj besedah sporočili, kaj, v našem glasilu pogršeate, česa je preveč, kaj naj spremenimo...

Mnogo težav imamo še vedno z distribucijo našega glasila. Odločili smo se, da ga vam po sili razmer (razdrobljenost terena, oddaljenost...) še vedno prinaša

pismonoša. Slišimo, da v vašo hišo pride v roku tedna dni ali še kasneje od izida številke. Sporočite nam pisмено ali telefonsko, če so zakasnitve prevelike. Lažje bomo ukrepali. Mnogo občanov glasila, ki naj bi ga brezplačno prejemale vsa gospodinjstva v občini, ne dobi. To so novo naseljeni stanovalci, katerih naslove nam lahko sporočite prav vi. Želeli bi tudi, da nam vse spremembe naslovnikov ali odselitev po vaših možnostih tudi sporočite.

Današnji čas narekuje hitrejšo in izčrpnjšo informiranost, ki naj se razvija obojestransko. Z malce dobre volje in obojestranskega sodelovanja bomo skupno lažje preprečili in odpravili težave, ki sicer niso velike, pa vendarle obstajajo.

UREDNIKA

V tej številki objavljamo:

Smernice razvoja Ljubljane in občine

Vič-Rudnik pod lupo delegatov stran 1

Obiskali smo KS Krim-Rudnik stran 3

Konec zapostavljanja Kozarij? stran 4

Mlečna proizvodnja v krizi stran 4

Kje lahko v naši občini gradite? stran 5

Viška gimnazija dobila moderen

fonolaboratorij stran 6

Športno rekreativna dejavnost odraslih

Pravica ali privilegij? stran 7

Smernice razvoja Ljubljane in občine Vič-Rudnik pod lupo delegatov

Nedvomno je bila osrednja točka na zadnjih skupščinskih sejah vseh treh zborov obravnava smernic gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane v letu 1975 in neposrednih nalog in osnutka smernic družbenoekonomskega razvoja naše občine prav tako za leto 1975. Iz razprave lahko sklepamo, da so delegacije in delegati že v svojih okoljih že precej dobro pretresali smernice. Rezultat tega so bili številni utemeljeni in upravičeni dopolnilni predlogi

in mnenja pod skupnim imenovalcem – v bodoče v kar največji meri upoštevati vse tisto, kar smo zapisali v ustavo, se pravi pripraviti takšne smernice, iz katerih bodo razvidni programi krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti.

Naj v nekaj besedah stmemo predloge vseh zborov k smernicam gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane v tem letu. Delegati pogršejo kon-

kretnih predvidevanj in načrtov za izgradnjo dijaških in študentovskih ter samskih domov, domov za ostarele občane kot tudi objekt preskrbe v že izgrajenih stanovanjskih soseskah. Prav tako smernice ne vključujejo izgradnje prepotrebnih energetskih objektov (ni upoštevana južna trafo postaja na že določeni lokaciji v Trnovem). Predlagali so, naj bi Ljubljanski urbanistični zavod izdelal revalorizacijo industrijskih con, ki naj bi zagotavljala enakomeren

razvoj našega mesta. Postavili pa so tudi zahtevo, da se v smernice mesta morajo vključiti tudi programi razvoja kmetijstva, ki navsezadnje predstavljajo pomembno gospodarsko dejavnost za vse občane Ljubljane, ki se v veliki meri oskrbujejo s kmetijskimi proizvodi prav iz neposrednega zaledja. Skratka, v prihodnje se bo potrebno pripraviti na izdelavo takih smernic, ki bodo začrtale cilje gospodarskega in družbenega razvoja na osnovi

dogovorov o skupnih interesih ter možnostih in ocenah razvoja.

To naj bi v določeni meri veljalo tudi za pripravo smernic družbenoekonomskega razvoja občine. Osnutek teh smernic je bil nekoliko pomanjkljiv, saj je n.p. premalo upošteval problematiko reševanja črnih gradenj, izgradnjo objektov preskrbe, nadaljnjo izgradnjo varstvenih in šolskih objektov (niso vključena predvidevanja za celodnevno šolo). Premalo je

poudarjeno tudi področje gostinstva in turizma. Delegati pa so predlagali, da bi v prihodnje bili vključeni v smernice tudi problemi v zvezi z izgradnjo obvoznic, regulacijo voda (Gradaščica), javnega prevoza in navsezadnje tudi športnorekreativnih centrov. Podobno kot pri oceni mestnih smernic so tudi ob tem osnutku delegati poudarili nujnost upoštevanja programov krajevnih skupnosti, TOZD in samoupravnih interesnih skupnosti.



SEMINAR ODLIČNO USPEL

Komite občinske konference ZKS Ljubljana Vič-Rudnik je organiziral sredi januarja trodnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK, predsednike komisij, sekretarje svetov ZK in člane komiteja. Seminar je bil v Škofji Loki. Komite je organiziral seminar v skladu z izobraževalnim programom komiteja. Na seminarju so sekretarje seznanili z nekaterimi novimi oblikami dela. Uvodno razpravo je imel namestnik sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Vlado Janžič.

Udeležba na seminarju je bila odlična, saj se ga je udeležilo preko 90 sekretarjev iz vseh osnovnih organizacij. Sekretarji so poudarili, da je takšna oblika izobraževanja izredno koristna in kaže z njo nadaljevati tudi v bodoče, saj dobiš na takšem seminarju obširno novo znanje.

Na seminarju so delovali v dveh skupinah: skupina iz TOZD in skupina iz KS. Izobraževalni seminar je obsegal tematiko uredništev in utrjevanja samoupravljanja v TOZD, samoupravnih interesnih skupnostih in KS, kot tudi skupščinskega sistema. V poglavju o ekonomskem sistemu in gospodarskih gibanjih so se udeleženci seminarja seznanili z graditvijo ekonomskega sistema in zagotavljanjem stabilnejših gospodarskih gibanj. Pri organiziranosti in delovanju ZK so razpravljali o družbeni vlogi in idejnih temeljih ZKJ, statutu ZKJ, ZKS, MK ZKS Ljubljana in občinskih konferenc ZKS Ljubljana, ter o metodah političnega dela. Pri vlogi in delovanju ostalih družbenopolitičnih organizacij so razpravljali o vlogi in nalogah SZDL, sindikata in o organiziranosti in vlogi ZSMS po 9. kongresu. Posebne obravnave je bil deležen odnos religija in cerkev. Sekretarje so seznanili podrobneje tudi z nalogami ZK v pripravah na vseljudo obrambo. (Foto: M. Dimitrić)



Razgovora so se udeležili (z leve proti desni): Milovan Dimitrić (sodelavec Naše komune), Vinko Kastelic (predsednik zbora delegatov), Srečko Žerjav (predsednik sveta KS), Dragica Zupančič (pred-

sednica KO ZZB Krim), Metka Brglez (predsednica OO ZSMS Krim – Rudnik), Janez Žagar (podpredsednik sveta KS), Maks Močnik (sekretar sveta ZK), Janja Domitrović (glavna in odgovorna urednica Naše komune), Jernej Sterle (vodja delegacije KS) in Karel Ličen (tajnik KS).

OBISKALI SMO – KRAJEVNO SKUPNOST KRIM – RUDNIK

Enotno za reševanje nasprotij

Kar je občina Vič-Rudnik v Ljubljani, to je pravzaprav krajevna skupnost Krim-Rudnik v občini. Kaj hočemo povedati? Krajevna skupnost Krim-Rudnik namreč združuje vse tiste mnogotere značilnosti in različnosti občine od strogega središča glavnega mesta republike, barja do hribovskih vasi. Vse te značilnosti: napredek, zaostajanje, urbaniziranost in neurejena nelegalna naselja, moderne stolpnice in podrtije, sodobna štiripasovna cesta in makadamske poti, po katerih skoraj ni mogoče voziti, vse to je moč najti v tej krajevni skupnosti. Lahko bi rekli, da skoraj vsak od 9000 prebivalcev in 6000 volivcev živi v drugačnih pogojih. Prebivalce te primestne krajevne skupnosti povezuje prav ta različnost pogojev življenja. Povezuje jih tako pri njihovih prizadevanjih in naporih za reševanje številnih vprašanj in nadaljnega razvoja krajevne skupnosti.

Naj za predstavitev te krajevne skupnosti strnemo v nekaj stavkov vse tisto, kar sta nam v uvodu našega razgovora povedala Srečko Žerjav – predsednik sveta KS in Vinko Kastelic – predsednik zbora delegatov v KS.

DANES: KOPICA NEREŠENIH PROBLEMOV

Komunalna urejenost naše KS je slaba, prav tako oskrba. To moramo poudariti kar na začetku. Pri nas je le malo urejenega. Tako je naše področje eno najbolj problematičnih v občini, kar zadeva nelegalne gradnje. Ta naselja je spričo velikega števila teh gradnj potrebno urediti, da bo lahko občanom omogočeno normalno življenje. Toda s sedanjimi sredstvi to ni mogoče, zato bo rešitev treba slej ko prej poiskati. Kakšno, v kakšnih okvirih in s čigavim denarjem? Imamo težave z vodovodom, saj je pritisk vode prešibak, tudi električna napetost je slaba. Skratka, lahko rečemo, da kar zadeva infrastrukturo smo torej v slabem položaju, kljub vsem našim prizadevanjem, da bi stvari čimprej in čimbolje uredili.

Naši občani se nenehno pritožujejo nad trgovinami. Trgovski lokali so še izpred vojne, novega pa ni nič. Prisiljeni so, da nakupujejo drugje. Toda, če morajo za vsako malenkost v središče mesta, to ni prijetno. Trgovin je tudi premalo, ne samo, da so premajhne. To bo treba v kratkem rešiti, v dogovoru s trgovskimi delovnimi organizacijami.

Tudi stanje cest na našem področju ni rožnato. Imamo le nekaj kilometrov asfalta, čeprav smo pravzaprav na pragu Ljubljane, če ne že v širšem središču. Praktično imamo asfaltirano le Dolenjsko cesto, vse ostalo pa so krpe, ki so dolge le po nekaj sto metrov. Vse ostalo so makadamske poti.

lovskem mostu. Zato načrtujemo novo šolo. Če nadaljujemo z naštevanjem problemov moramo tudi povedati, da je naš zdravstveni dom premajhen in bo tudi o tem potrebno razmišljati. To sicer ni problem samo naše KS, temveč tudi občine, saj to zdravstveno ustanovo obiskuje tudi veliko število občanov iz drugih delov naše občine. Imamo nov vzgojno varstveni zavod z dvema podružnicama, vendar problem otroškega varstva še vedno ni rešen, saj brez varstva še vedno ostaja približno 180 malčkov. Razen gasilskega doma na Rudniku in združnega doma na Barju, družabnih objektov v naši KS ni. Prav tako tudi ni rekreacijskih površin in igrišč.

KRAJEVNA SKUPNOST JE PREVELIKA

SREČKO ŽERJAV: „Naša krajevna skupnost je pravzaprav prevelika. Tako občani pravzaprav težko sodelujejo in se aktivno vključujejo v delo na terenu. KS ima pravzaprav danes tri središča, če se lahko tako izrazimo in sicer Krim, Rudnik in Barje. Malo že razmišljamo, da bi se na tem območju oblikovale dve ali morda tri krajevne skupnosti.“

VINKO KASTELIC: „Če KS razdrobimo danes, bo imel del le nekaj, ostala dva pa nič. Ker je večina objektov (šola, vrtec, trgovine...) v bolj mestnem delu naše KS, bi bila delitev pravzaprav nepravilna. Očitni nam bi, da sedaj, ko se je mestni del KS s skupnimi prizadevanji „dokopal“ do objektov, zapuščamo ostale. Če bi se odločili za razdelitev, bi morali pravzaprav vrsto objektov načrtovati in graditi za dve novi nastali KS. Dati bi morali namreč vsem možnost dela. Bolje je, da ostanemo skupaj in si tako prizadevamo za naš boljši skupni razvoj.“

SREČKO ŽERJAV: „Prav sedaj se veliko pogovarjamo o financiranju KS v skladu z dogovorom s TOZD. Teh pa ni veliko, saj je edina večja delovna organizacija v naši KS Utensilia, v glavnem pa so tu le manjše delovne organizacije obrtnega značaja. Imeli bomo težave s financiranjem. Smatramo, da bomo morali tudi v bo-

doče, podobno kot verjetno še nekatere ostale KS, biti financirani iz centra. Drugače verjetno ne bo šlo, ker ne bo denarja.“

JERNEJ STERLE: „Naj pomnim, da tu ne gre za razmišljanja o financiranju KS kot to nekateri pojmujejo, da se bo treba boriti za tista denarna sredstva, ki bi bila namenjena zgolj administrativnim stroškom.“

VINKO KASTELIC: „Prav sedaj pripravljamo programe dela in jih bomo našim občanom na zborih volivcev posredovali. Na mnogih področjih (npr. komunalna) bomo verjetno vključeni s svojimi željami in potrebami tudi v programe občinskih, mestnih in regijskih samoupravnih interesnih skupnosti.“

JUTRI: TRGOVINE, ŠOLA, ORGANIZIRANA GRADNJA, ENERGETSKA DELA...?

JANEZ ŽAGAR: „Želja in potreb v naši KS je veliko. V svetih KS in drugih organih krajevne samouprave se družno s predstavniki družbenopolitičnih organizacij na terenu prav sedaj dogovarjamo, da izdelamo nekakšen zbirnik vseh želja in potreb po nekem prioriteten vrstnem redu.“

V prvi vrsti načrtujemo potrošniški center (poudariti velja aktivno vlogo potrošniškega sveta pri KS), ki bi v celoti obsegal okrog 4000 kv. metrov površine. Približno četrtino tega bi bilo namenjeno trgovinam, v ostalem delu pa bi bila banka, pošta, mlekarna itd. Inicijativni odbor za izgradnjo je že pričel z delom. Naj povemo, da je potrošniški center pred-

viden ob Dolenjski cesti.

Potem je tu nova šola, za katero je že pripravljena parcela. Potrebno je programirati izgradnjo take šole, da bo ustrezala pogojem za celodnevno šolo. Po sedanjih predvidevanjih naj bi stala ob Jesihovem Štradonu. Ker je nova šola neobhodno potrebna, v načrtu izgradnje iz sredstev samoprispevka v Ljubljani pa ni vključena, občani že razmišljajo o povsem na krajevno skupnost omejenem samoprispevku.“

JERNEJ STERLE: „Energetsko oskrbo je potrebno v prvi vrsti urediti. Viški komunalni sklad si močno prizadeva, da bi to vprašanje reševali med prvimi. Iz oči v oči bomo morali čimprej pogledati, kaj je s problematiko nelegalnih gradenj. Na področju naše KS jih je okoli 400, največ pa ob Jurčkovi poti, Knezovem Štradonu in

zainteresirani in lahko bi nudili približno 20 ha površin za gospodarske objekte.“

VINKO KASTELIC: „Naši občani močno negodujejo nad sedanjo ureditvijo Dolenjske ceste. Odkar je štiripasovna, praktično nimajo več kje hoditi. Sreča, da je bila letos zima mila in ni bilo snega, saj bi v primeru pluzenja ozki pločniki bili neprehodni. Nihče nas ni vprašal, če smo kot tu stanujoči občani s takšno prometno ureditvijo zadovoljni in če se strinjamo.“

AKTIVNO SODELOVANJE

JERNEJ STERLE: „Naša delegacija je 19-članska. Do sedaj smo imeli skupno 14 sej, ki so bile skoraj stoodstotno obiskane in na katerih smo

Uredniški odbor našega glasila se je na svoji zadnji seji odločil, da v tem koledarskem letu organiziramo razgovore s predstavniki KS. Naš namen in cilj je, da v kar največji meri približamo dejavnost in življenje posameznih krajevnih skupnosti in vseh njenih družbenopolitičnih organizacij. Tako bomo pod rubriko „Obiskali smo...“ v vsaki številki glasila predstavili po eno krajevno skupnost.

Ilovskem Štradonu. Vendar moramo pristopiti tudi k urejenemu izgrajevanju individualnih naselij. Na Jesihovem Štradonu je približno za 900 hiš prostora. To bi morali izkoristiti. Če se bomo odločili za gradnjo, bomo skušali vključiti v ta kompleks tudi nelegalne gradnje. Le kako bo s komunalno? Vsak novograditelj bi moral dati za komunalno opremo okoli 160.000 din in kdo bo to lahko dal? Kako to pošteno urediti? Če bi razdelili te stroške na vse, ki bi imeli tam hiše, bi se vedno veljala komunalna ureditev 80.000 din. Le kdo bo to pripravil prispevati, posebno še s strani nelegalnih graditeljev? Krajevna skupnost se teh problemov zaveda.“

JANEZ ŽAGAR: „Slišali smo že, da praktično nimamo večjih gospodarskih organizacij v naši KS, čeprav bi bilo tu mogoče razvijati nekatere gospodarske dejavnosti. Majhna nosilnost tal sicer onemogoča visoke objekte, katerih smotrnost bi bila tudi vprašljiva v stanovanjskem predelu kot je Krim, odpirajo pa se tu velike možnosti za izgradnjo skladišč. Kot vemo, imamo skladišča v Ljubljani danes osredotočena na enem mestu, kar pa ni najboljše. V mestu bi bilo potrebno zgraditi več skladišč. Te možnosti pa nedvomno obstajajo v naši KS.“

JERNEJ STERLE: „V naši krajevni skupnosti smo za izgradnjo gospodarskih objektov

smo, ker so nas učenci sprejeli z navdušenjem. Mnogo delamo z mladimi in jim skušamo predstaviti naš osvobodilni boj. Prav sedaj razmišljamo, da bi v okviru SZDL v naši KS organizirali komisijo za ohranjanje tradicij NOB, ki je sedaj v okviru naše organizacije. Dobro sodelujemo tudi z občinskimi odbori ZZZB. Pred nami pa so še vedno vprašanja v zvezi s pomenovanjem ulic, organiziranjem civilnih pogrebov...“

META BRGLEZ: „Vsekakor nova organiziranost ZSMS narokuje večjo aktivnost in prizadevanja, da vrste mladih okrepiamo. Naj poudarim, da smo mladi v naši KS zelo hvaležni vsem družbenopolitičnim aktivistom na terenu, ki nam nudijo vsestransko pomoč. Letos bomo zopet organizirali Mačkov teden. Naj še pripomnim, da se bo pri delovanju naše organizacije vsaj v teh prvih začetkih precej občutilo, da se specializirane organizacije (npr. taborniki) ne bodo vključevali v ZSMS kot kolektivni člani, temveč posamezniki.“

MAKS MOČNIK: „Novo vodstvo osnovne organizacije je marsikaj spremenilo. Pozna se pri delu, saj je bila prej aktivnost precej manjša. Ugotavljamo, da je bila storjena napaka, ko so bile prej kar 4 osnovne organizacije s tega področja združene v eno samo. V tako številni osnovni organizaciji, ki šteje več kot 150 članov, je težko delati in biti aktiven. Težave so v tem primeru z udeležbo. Danes smo priča tudi kadrovskim problemom, kadar se postavljajo vprašanja vodstvenih funkcij. Tako je na primer v OZK Barje, kjer so le starejši ljudje. Vendar lahko kljub težavam ocenim, da je v sedanjem obdobju na našem območju zveza komunistov povsod prisotna.“

FRANČEK VIRENS: „Ustanovili smo iniciativni odbor za izgradnjo rekreacijskega centra. Zavedamo se nujnosti izgradnje tovrstnih centrov v našem območju. Začrtali smo si že okvirne programe. Prav sedaj pripravljamo TRIM stezo na Krimu, ki bo marca odprta. Prav tako si prizadevamo, da bomo do konca leta uredili še drugo trim stezo na Rudniku in pomožno igrišče za nogomet. Tam bo tudi zametek bodočega rekreacijskega centra za sosesko Rudnik. V načrtu imamo tudi ureditev telovadnice v združnem domu na Barju.“

Upamo, da smo v tem našem razgovoru s predstavniki krajevne skupnosti Krim-Rudnik zajeli vse tiste, bistvene probleme in vprašanja, s katerimi se tamkajšnji občani v vsakodnevnem življenju srečujejo. Naj se zahvalimo predstavnikom krajevne skupnosti in jim zaželimo uspešno delo!

JANJA DOMITROVIČ
MILOVAN DIMITRIČ

Mlečna proizvodnja v krizi...

Brez dvoma je mlečna proizvodnja izredno zahtevna in občutljiva. Z nestrokovnim postopkom lahko povzročimo, da se mleko pokvari še predno pride v mlekarino in s površnim odnosom do krave lahko poškodujemo samo kravo mlekarico. To pomeni, da v mlečni proizvodnji potrebujemo dobre, strokovne ljudi in urejene odnose.

Priznati moramo, da težak gospodarski položaj in slabi poslovni rezultati spremljajo družbene mlečne farme skoraj od njihove ustanovitve in pri tem zadevajo tudi kooperacijsko proizvodnjo mleka. Razumljivo je, da se ob tovrstnih gospodarskih razmerah na družbenih farmah število krav stalno manjša, manjši obrati pa so mlečno proizvodnjo v večini primerov že v celoti opustili. Vendar je proizvodnja mleka na kravo stalno naraščala, tako da smo dosegli poprečno 4000 litrov mleka, kar je dokaz prizadevanj in načrtnega dela v mlečni proizvodnji. Vendar sam napredek ni mogel slediti naraščanju proizvodnih stroškov in tako se je mlečna proizvodnja znašla v krizi, iz katere sama ne more piskati izhoda. V letu 1974 so bili sprejeti nekateri ukrepi, ki naj bi izboljšali razmere poslovanja proizvajalcev mleka in jih spodbudili k hitrejši in prepotrebni sanaciji osnovnih zmogljivosti, uvažanju tehnoloških inovacij in povečanju produktivnosti dela.

Bistveni faktor v proizvodnji mleka je odkupna cena in stanje proizvodnje. Ta se je sicer v marcu 1974 povečala za 16 odstotkov, julija meseca pa je bila poleg razvojne premije uvedena še dodatna premija 0,20 din za liter proizvedenega mleka. Proizvajalci so tako dobili in še dobivajo za liter mleka s 3,6 odstotka toliko 2,88 din. V to ceno je že vključena razvojna in dodatna premija.

Skokovita rast cen reprodukcijskega materiala v minulem letu je povzročila mesečno naraščanje proizvodne cene mleka. V letu 1973 je lastna cena mleka znašala 2,94 din, lani pa je narasla na 3,57 din, pri čemer je v jesensko zimskem obdobju še

naraščala zaradi prehoda iz letnega krmnega obroka na zimskega, ki je znatno dražji. V kalkulaciji lastne cene mleka znaša kрма le 1,85 din, kar potrjuje, da so se močno povečali stroški in storitve nekmetijskega izvoza. Proizvajalci so s strani mlekarne dobivali tudi manjše dodatke, ki so v letu 1974 usahnili, ker so se mlekarne same znašle v močno poslabšanem položaju. Iz navedenega je razvidno, da pozitivni ukrepi ne sledijo dovolj hitro in se ocenjuje, da imajo danes proizvajalci mleka po litru mleka 1 din izgube. Na izgubo vplivajo tudi stranski učinki kot nižja odkupna cena sesnih telet. Kalkulacija kaže, da je lastna cena mleka narasla na 4,04 din, zato so predlogi proizvajalcev mleka za povečanje odkupne cene mleka večkrat upravičeni. Saj se je že npr. samo krmilo K-20 podražilo za okroglih 60% v primerjavi z letom 1973.

Proizvajalci mleka so zato predlagali povečanje odkupne cene od sedanjih 0,65 din na 0,90 din za toliščobno enoto, da bi tako v proizvodnji vzpostavili ravnovesje. Predlog še ni sprejet in obstaja nekaj ugovorov, da bo tako mleko za potrošnika predrago in ga ne bo mogoče prodajati. To je vsekakor prisotno, vendar proizvodnja ne bo zmogla „voza vieči“ naprej. Potrebno bo najti rešitev, ki bo zadovoljila proizvajalca in potrošnika. Rešitev se nakazuje v uvedbi kompenzacij ali regresov na proizvodnjo ali potrošnjo mleka. Ukrepati bi bilo potrebno čimprej, da bi se tako izognili zmanjševanju mlečne črede krav in dali nov polet proizvodnji, zlasti še, če bo medrepubliki dogovor o mleku kmalu podpisan.



Zbirališče mleka v Polhovem Gradcu

...Kako jo rešujejo v TOZD POSESTVA Ljubljanskih mlekar

Na našem območju imata mlečno proizvodnjo organizirano TOZD Posvetva Ljubljanskih mlekar in KPD Krim na Igu kot družbena obrata in individualna proizvodnja pri kmetovalcih.

Ker je problem žgoč s posebnim poudarkom na družbeni proizvodnji smo se pozanimali, kako premagujejo težave v mlečni proizvodnji v TOZD Posvetva Ljubljanskih mlekar. Sedaj imajo organizirano proizvodnjo na petih mestih in to v Gmajnicah, Bokalcih, Jesenkovem, Brestu in Polhovem Gradcu. Ugotavljajo, da je to preveč razdrobljena proizvodnja in da jo morajo združiti. Tako nameravajo Gmajnice adaptirati, modernizirati in povečati, tako da bi predstavljale center mlečne proizvodnje. Na ostalih mestih zmanjšujejo oziroma ukinjajo mlečno proizvodnjo, to je na Jesenkovem in v Polhovem Gradcu. Na Bokalcih bi za določen čas še zadržali mlečno proizvodnjo, ker to proizvodni pogoji omogočajo. V Brestu predvidevajo izgradnjo nove farme, ki je za sedaj odložena, k izgradnji bi pristopili, ko bi se tržno proizvodni interesi normalizirali. Proizvodni pogoji so dokaj težki, imajo slabo barjansko zemljišče, vendar kljub temu dosejajo zadovoljive proiz-

vodne rezultate. Najtežje je na obratu Jesenkovo, kateremu se odpovedujejo tudi iz komunalnih interesov. Tu bo zgrajena hitra avto cesta, večje površine pa so predvidene za odlaganje smeti. Razumljivo, da jih pestijo podobne finančne težave kot ostale obrate in že beležijo precejšnjo izgubo.

Rešitve za nastalo situacijo vidijo v tem, da proizvodnjo združijo, jo modernizirajo, povečajo storilnost dela in izboljšajo krmno osnovo. Njivske krme bi se posluževali v minimalnem obsegu. V tej smeri bi razvijali Gmajnice in pričakujejo, da tudi uspehi ne bodo izostali ob ustreznih družbeni podpori.

Sedanjo izgubo v mlečni proizvodnji nameravajo pokrivati iz treh virov. Znotraj TOZD s prenosom dohodka iz drugih dejavnosti. Med TOZD Ljubljanskih mlekar iz naslova solidarnosti in od zunaj s kalkulacijo ustreznih cen oziroma kompenzacijami in večjimi premijami za mleko. Mlečno proizvodnjo mislijo tako še razširjati in povečevati, vendar v spremenjeni obliki, ki bo dala boljše ekonomske rezultate ob sprotne uvajanja novih dognanj. Torej noče proizvodnje ne ukinjajo, kot je to pogost pojav drugje.

Ing. LOJZE HABJAN

BREZ ŠOLE, VRTCA, KANALIZACIJE, MESTNIH PROMETNIH ZVEZ, PA VNDARLE V LJUBLJANI

Konec zapostavljanja Kozarij?

„Kozarje so zapostavljene!“ Tolikokrat ponovljena ugotovitev in tolikokrat tudi resnična. Nihče nima v občini Ljubljana Vič-Rudnik ničesar proti krajevni skupnosti, vendar je ob strani. Tja jo je potisnila objektivna situacija, njen položaj, ki je zanimiv tako za stanovanjsko gradnjo in obenem nujen za razvoj cestnega omrežja v Ljubljani. Kozarje so zato bile in so še rezervat. Posledice so vidne: množica črnih gradenj, ker je zemljišče ugodno, 3200 prebivalcev pa nima šole, trgovine, vrtca, niti delovne organizacije. Vsakdo, ki bi slišal ta opis bi pomislil, da je to KS nekje v hribih, daleč od civilizacije, ne pa v sami Ljubljani. Občinska skupščina Vič-Rudnik se je večkrat trudila stanje spremeniti, nuditi nekaj tudi tej KS, vendar so lepi načrti padli v vodo, ker ni bilo nikomur znano, kje bodo tekle ceste.

V januarju pa so sklenili v KS sklicati posvet o bodočnosti njihove KS. Povabili so predstavnike mesta, občine in celo predstavniki Republiške skupnosti za ceste so prišli. Prebivalci so naštevati in pripovedovali, kaj jih teži.

Kaj pravi o Kozarjah predsednik sveta KS Kozarje Vinko Suhadolc? „Najkonkretnjša vzpodbuda za ta sestanek je sedanje odločanje o sistemu obvoznic in avtocest po našem področju. Tu smo ravno mi najbolj prizadeti zaradi obvoznic in križišč. Prizadeti so prebivalci, je bila očitna tudi po udeležbi na zboru, saj je bila dvorana popolnoma polna. Zbora se je udeležilo več kot 10 odstotkov vsega prebivalstva. Toliko jih še ni bilo!“

Izvedeli smo svojo usodo. Danes lahko že za vsakega povemo, ali mu bodo hišo rušili ali ne. Do konca tega meseca pa bo znano vse; torej kje bodo ceste. Naša KS bo dobila natančen zemljevid, da ne bodo prebivalci hodili spraševati na republiško skupnost.

Smo KS brez šole, male šole, nimamo niti kanalizacije. Tudi to je Ljubljana! Imamo pa osem kilometrov poti in cest, ki jih sami vzdržujemo. Smo edina KS v Ljubljani, ki ima svoje cestarje, seveda honorarne. Ceste in poti pa so kljub temu slabe. Še najslabši so priključki na Tržaško cesto. Vsak, ki nima jeepe, gotovo nasede z dnem avtomobila. Lani smo dobili denar za ureditev teh priključkov, pa nismo uspeli zbrati vseh številnih dovoljenj, ki so potrebna za zakonito gradnjo. S cestnim podjetjem Ljubljana smo se že dogovorili za gradnjo in upamo, da bomo letos s tem resnično uspeli, saj so priključki resnično nemogoči.

Naš drugi veliki problem je mala šola. Zanj je v naši KS okoli 60 otrok. Kam z njimi? Za šolo ni izgledov. V šolo vozijo naše otroke na vse mogoče šole po Ljubljani. Del otrok vozijo v šolo na Vrhovce, del v Toneta Tomšiča, Toneta Čufarja in del še v šolo Majde Vrhovnik. Pač kjer dobe še kakšno prsto mesto.

Dokler ne bo na tem področju organizirane gradnje, tudi ne moremo pričakovati izboljšanja.

Trgovina, to je problem. Nimamo je, če izzamemo majceno trgovino pod Dolgim mostom, ki je še iz pred vojne. Tam seveda ne more nakupovati 3200 prebivalcev. Od Poti čez gmajno do Dolgega mostu in to 200 metrov na vsako stran ceste so gradnje legalne, pa vendar smo brez vsega, tudi brez trgovin. Tri kilometre ob Tržaški ni nobene trgovine, oziroma od Dolgega mostu do Brezovice. To smo skušali že sami rešiti, pa ni šlo. Uredili smo parcelo pri Dolgem mostu za samopostrežno trgovino in se dogovorili z vrhniškimi trgovskim podjetjem. To podjetje se je kasneje priključilo h Mercatorju in vse je propadlo. Denar, ki so ga imeli za našo samopostrežno je šel drugam. Mercator pa nam v tem času ni še nič uredil. Škoda, saj bi lahko pridobil veliko potrošnikov, ki sedaj nakupujemo v središču mesta.

Edino, kar smo dobili v vsem času po vojni, je vodovod. Za tega se je zavzel nekdanji mestni župan ing. Marjan Tepina in tedaj smo vsaj to dobili. Po vojni smo dobili še, če smo iskreni, 200 metrov asfalta.

Poti smo uredili in jih še sami. Javno razsvetljavo smo napeljali sami s svojim denarjem od Dolgega mostu do Brezovice ob republiški cesti. Prav tako smo napeljali razsvetljavo sami po vseh ulicah.

Resno nevarnost pa predstavlja dejstvo, da smo brez kanalizacije.

Ta je vedno poln in ženske s majhnimi otroki, ki jih vozijo v vrtce v mesto, le s težavo pridejo na avtobus, ker je vedno popolnoma „nabasan“. Kot trenutno rešitev predlagamo, da bi Viator vsaj v konicah poslal na to progno poseben avtobus, saj so sedaj razmere prevoza nemožne. Poseben avtobus naj bi vozil od Vrhovke do Ljubljane.

Slej ali prej pa bi morali poskrbeti za mestni promet. Predlagamo krožno pot tega avtobusa z Vrhovcev preko Kozarij na Tržaško, ven-



Edina in premajhna trgovina v Kozarjah

Tu je namreč nevarnost epidemije. Hiše imajo v glavnem greznice, ki pa jih mnogi ne praznijo redno. Vsa umazanija se steka v jarko, ki so odprti. Fekalije v teh jarkih pa so resna nevarnost. To bi bilo treba urediti, če ne želimo, da je stalno prisotna nevarnost epidemije.

Tudi z avtobusnimi zvezami imamo velike težave. Mestnega prometa pri nas ni, imamo le „Vrhničana“.

dar smo dobili odgovor, da so poti preslabe. Po makadamskih cestah namreč ti avtobusi ne vozijo.

Tudi z elektriko smo na slabem. Zvečer ponekod niti televizije ne morejo gledati, ker je tok prešibek. Imamo tri transformatorje, ki so stari 15 let. So dovolj močni, le obnoviti bi jih bilo treba, pa bi bilo vse v redu. Sedaj je namreč nesprejemljivo, da je ponekod napetost le

130 voltov, ponekod pa ostanejo brez luči, če je velika potrošnja. Elektriko smo se borili tudi na našem svetu, pa smo dobili le na mrmor, da ne bo nič. Brez vsake meljitve. To ni način!

Vsega tega ne razumemo. Z KS ni nobenih političnih težav, res ni jasno, zakaj smo zapostavljeni in ne moremo nikamor naprej. Samoprispevku smo se dobro otzali, dobimo pa nič. Vedno so obljubljali...

Pred meseci smo začeli z akcijo za malo šolo pri Dolgem mostu. Morajo sedaj otroci v malo šolo vrtca Malči Belič.

Tudi z Malim grabnom imamo velike težave. Ko je naliv, je poplavljeno. Tu še ni rešitve. Ja so odprti in pri močnem dežju prestopi voda bregove. Tudi za smo izvedeli, da zaenkrat še ni šitve.

Cestni rezervati so vse zapuščeni. Sami bi zbrali denar, pa niso dovolj graditi. Asfaltirati ne moremo, niti kanalizacije, nje pa spet ni, ker znano kje bodo ceste...

To bo treba urediti. V soseski Kozarjah bo stanovalo po predvidenih 30.000 prebivalcev. Za to treba poskrbeti in jim nuditi bo pogoje kot jih imamo sedaj mi.

Pri sistemu cest se zavedamo, bi bila avtocesta in obvoznica, saj je to smiselno.

Kaj bomo najprej naredili? Prej so na vrsti priključki, ki bomo asfaltirali. Sledi mala šola kot tretje igrišča. Z Ljubljanskimi mlekarjami se bomo dogovorili, bodo dali zemljo, da bomo lahko uredili vsaj igrišče za nogometno koarko. V četrti fazi nameravamo urediti transformatorje in potni družbeni center. To so naši najpomembnejši ukrepi ali bo spet zapostavljeni? Trudili se bomo, da vse to ne bo v bližnji bodočnosti. Organizirano gradnjo bodo pričeli leta 1978 in tedaj se začelo izboljševati. Prej bomo tudi uspeli.

Urediti moramo tudi še meje Dobrova, saj nekateri spadajo malo pod KS Dobrova, dejavni pa gravitirajo k nam, pri nas in, itn.,“ je povedal ob zaključku ko Suhadolc.

Ker so našete pripombe resne in stanje res slabo, bo treba ukreniti in začeti razvijati tudi zarje. Občinska skupščina Vič-Rudnik se bo za to za gotovo potrudila.

MILOVAN DIMITIČ

NESEBIČNA POMOČ SKRBNIKA, ZAVODA ZA SOCIALNO DELO IN SATURNUSA

Za vzgojo petih otrok

O temnih straneh življenja, o nepravilnostih in pomanjkljivostih tako radi pišemo. Ob tem pa pozabljamo na svetle strani, na ljudi, za katere je prav, da jih predstavimo širšemu krogu ljudi, da predstavimo njihovo nesebičnost in prizadevnost, spregovorimo o Francu Drobežu, družbenopolitičnem delavcu od leta 1936, spomeničarju, odborniku dolgih 18 let, predsedniku gostinske zbornice in podpredsedniku okraja Ljubljana, ki še danes ni prenehal delati za našo družbo, saj se aktivno udeležuje v krajevni skupnosti Rožna dolina.

Kljub vsem tem obveznostim pa je Franc Drobež našel še vedno dovolj časa za povsem človeška vprašanja, za konkretno pomoč soljudem. To dokazuje, da je kljub vsem družbenim obveznostim in prezaposlenosti le mogoče najti čas tudi za taka človeška vprašanja, le če se hoče. In Franc Drobež je hotel in hoče.

Prepustimo besedo Francu Drobežu, skrbniku petih otrok.

„Osem let je minilo,“ se spominja Franc Drobež, „kar je umrl Janez Okom. Mlad mož je bil, saj je bil star le 38 let, ko ga je premagala zahrbitna bolezen. Njegova žena Minka je pri 32 letih ostala sama s petimi otroki v starosti od 2 do 11 let.

Še dobro se spominjam Janeza. Bil je tako v redu mož. Poznal sem ga, saj je bil mlad in ambiciozen gospodarstvenik. Za svojo vas Otlet je naredil veliko. Trudil se je za elektriko za vas, pet kilometrov poti je preskrbel in še napeljava vodovoda je bila njegova zasluga. Za vse to se je največ angažiral on, čeprav je jasno, da brez požrtvovalnega sodelovanja ostalih vaščanov ne bi uspel. Vso boljše zemljo svojega posestva je dal KZ Ig in sam odšel delat v Saturnusu. Sezidal je v kratkem času tudi hišo.

Bil je resnično vestransko prizadeven in skrben. V Saturnusu je bil zaposlen slabo leto dni. Ko so v tovarni izvedeli in ko je tudi sam spoznal, da bo moral mlad umreti, je dobil pomoč z vseh strani. Dobil je tako pomoč, kot bi želeli, da

jo dobi vsak delavec. V Saturnusu so se resnično izkazali in resnično jih je potrebno pohvaliti.

Potem ko je umrl, so me na predlog vdove imenovali za skrbnika otrok. Z mladimi sem se namreč odlično razumel, saj smo se poznali tudi zasebno, ker je moja žena teta materi otrok oziroma vdovi Janeza Okoma.

Tudi drugi so skrbeli vzorno za družino Okom. Zavod za socialno delo Vič je celoten primer obdeloval s prvim prijemom, z resničnim občutkom. Pri ljudeh iz Zavoda za socialno delo je bilo čutili, da so v obravnavi družine Okom resnično delali s toplimi občutki in s takim odnosom, ki je ne le poučen, temveč tudi vzoren. Ta zavod je bil resnično pravo družbeno nadomestilo očetovstva.

Tudi mene so pohvalili, da opravljam resnično živo očetovstvo in to mi je dalo še več poleta. Sodelovanje z Zavodom za socialno delo Vič je bilo v zadnjih osmih letih čudovito. Vedno so bili pripravljene pomagati in dogovorjeno tudi storiti. Vsi sklepi so bili kmalu uresničeni in rešitve dobre. Tudi sodelovanje Zavoda za socialno delo z občinskimi organi je bilo zelo kvalitetno. Pohvala velja tudi občinski skupščini, saj je položaj družine

Okom spremljal celo svet za celice.

V takih pogojih je bilo družino Okom le malce lažje, čeprav jasno, da je izguba očeta bila resno domestljiva. Skušali pa smo najprej čim več in rezultati so tudi vidni. Saturnus je izučil dva sina družine Janeza pa tudi sicer skrbnik otrok. Na primer: za novo leto je prišla družino obiskat delegacija Saturnusa, da so tudi Okom imeli novoletno jelko. Prav tako Saturnusu pomagali ob začetku vega šolskega leta.

Najstarejši sin je sedaj na študiju kadrovskega roka v JLA, tri pusta pa so še v šoli. Dve obiskujeta razred, najmlajša pa peti. Zelo da bi šle na administrativno šolo pa na ESS. Upam, da bodo v šoli pridne, tako da bodo dobile študentsko dijo. K temu jih vzpodbujam in drim, kolikor je le mogoče.

Bistven pa se mi zdi odnos otroki v tej družini. Imajo resnično občutek kolektiva in se skupaj bijajo skozi življenje. Vsak dnevno pride k hiši, je skupen. Trudijo se delajo povsod. Doma pridelajo siskaj in tudi mleko pridelajo doma.

V zadnjem času se njihov socialni položaj izboljšuje, saj je vsaj en pri kruhu. Upam, da bo tudi njih hodnje tako... M. DIMITIČ

NA VOLJO JE OKOLI 4.000 GRADBENIH PARCEL

Kje lahko gradimo v naši občini?

Občina Vič-Rudnik velja v Ljubljani kot „stanovanjska občina“. Tak sloves bi tudi želeli obdržati in ker je občina privlačna, želi na njenem področju graditi veliko število občanov. Ob tem pa naletijo graditelji na težave. Precejšen del občine je „pokrit“ z rezervati, za precejšen del ni izdelane ustrezne dokumentacije, ki je nujno potrebna za izdajo gradbenega dovoljenja, če nečemo narediti iz občine raztreseno vas. Vsa ta dejstva pa zavirajo nove gradnje v Ljubljani prepotrebni stanovanj. Zato so bili v zadnjih letih naslovljeni na občinsko skupščino Vič-Rudnik številni očitki čes, da ni nikjer mogoče graditi, da zato občani gradijo na črno in da je sploh pravnica čarovnja dobiti gradbeno dovoljenje, ker menda ni parcel.

Ker to jasno ne drži, smo se sklenili pozanimati, kje lahko občan v naši občini gradi: v mestnem delu in izvenmestnem delu. Inž. ALENKA JERŠEK, vodja službe za urbanizem pri občinski skupščini Vič-Rudnik pravi: „Jasno, da lahko gradijo v naši občini. Prostora je dovolj, le držati se je treba načrtov, kje je mogoče graditi. V mestnem delu lahko vsak gradi, seveda v skladu z generalnim urbanističnim planom. Parcele za mestni del oddaja Komunalni sklad naše občine.“

MOŽNOSTI NA IZVENMESTNEM OBMOČJU
Na izvenmestnem področju mora biti izdelan zazidalni načrt, če gre za zazidavo večekarske površine, ki je namenjena individualni gradnji. V izvenmestnih naseljih pa je mogoče zapolniti tudi številne vrzeli v že obstoječih naseljih. Tam si pa mora vsak graditelj pač sam pridobiti zemljo, ki ni razlašena od kmeta oziroma lastnika zemlje. Kjer je urejana komunalna, pa je mogoče graditi tudi po individualni lokacijski dokumentaciji. Za izdelavo te pa je pooblaščen LUZ. Danes lahko predvsem zapolnjujemo številne vrzeli.

Komunalni sklad naše občine pripravlja tudi zazidalni načrt za Novo Dobrovo, kjer bo potem mogoče precej graditi. Noben zazidalni načrt za posamezno krajevno skupnost pa do sedaj ni potrjen. Bil je potrjen zazidalni načrt za Pevčevo dolino v KS Škofljica. To je odobrila občinska skupščina, dva dni po odobritvi pa je republiška skupščina izdala odlok o re-

zervatu za bodoči drugi pas magistralne ceste Ljubljana-Zagreb. Tako sedaj v Pevčevo dolino do nadaljnjega ni dovoljeno graditi, saj so vsi trije kompleksi, namenjeni za individualno gradnjo, „pokriti“ iz rezervatom.

V naši občini je mogoče zgraditi 6.481 novih stanovanjskih objektov. Od tega je 2521 objektov vezanih na izdelavo zazidalnega načrta, preostalih 3960 pa je sproščenih. Graditi je torej mogoče v sedanjem času v naši občini 3960 objektov. To pa mislim, da je kar lepa številka in da lahko resnično nudimo graditeljem dovolj prostora.

Kje je moč postaviti teh skoraj 4000 objektov v naši občini? Navajamo po krajih oziroma vaseh. Številka v oklepaju pomeni približno število objektov, ki jih je mogoče zgraditi v določenem kraju oziroma njegovem katastrskem okolišu: Graditi je mogoče: Šujica (14), Brezje (71), Hruševo (5), Belica (6), Dvor pri Polhovem Gradcu (10), Dolenja vas pri Polhovem Gradcu (8), Srednja vas pri Polhovem Gradcu (7), Polhov Gradec (50), Podolnica (20), Zaklanc (6), Horjul (80), Ljubogojna (17), Vrzedenc (78), Žažar (6), Butajnova (20), Šentjošt nad Horjulom (50), Brezovica (15), Vnanje gorice (200), Notranje Gorice (250), Jezero (148), Podpeč (178), Prevalje pod Krimom (9), Kamnik pod Krimom (65), Preseje (105), Tomišelj (104), Brest (132), Matena (121), Iška loka (44), Ig (143), Staje (32), Vrbljenje (53), Kot (38), Strahomer (13), Iška vas (157), Rakitna (95),

Škrlje (61), Golo (62), Lanišče (22), Brodnice (14), Zalog (41), Glinec (30), Gumnišče (36), Gorenje blato (19), Pijava gorica (95), Smijenje (30), Želmlje (34), Veliki Ločnik (32), Mali Ločnik (28), Gradež (23), Turjak (33), Rašica (59), Male Lašče (45), Velike Lašče (63), Srobotnik (20), Dolnje Retnje (56), Gornje Retnje (22) in Dvorska vas (28).

V Iški vasi in Rakitni je poleg navedenega števila gradbenih parcel možno graditi tudi večje število vikend hišic.

Graditelje pa je treba opozoriti tudi na to, da zahteva občinska skupščina pri večjih skupinah hiš v določenem kraju skupinsko lokacijo.

GRADNJA JE MOŽNA TUDI V MESTNEM PREDELU

In kje je mogoče graditi v mestnem delu viške občine? To nam je pojasnil vodja službe Komunalnega sklada, saj sklad oddaja zemljišča v mestu za gradnje, Jernej Sterle.

„Največ individualnih gradenj smo organizirali prav na Viču. Orlova cesta je npr. že eden izmed primerov take zasebne gradnje. Tam smo oddali večje število parcel. Ugotavljamo pa, daso se graditelji premalo držali projektov. V grobem so res upoštevali projekte, sicer pa so delali spremembe. Parcele smo oddali tudi v Bonifaciji S-4, kjer gradnja že teče, oddali pa smo tudi S-6 Vič ob cesti na Brdo. Vse te parcele so bile na natečaju, ki je bil javen in se ga je lahko vsak udeležil.“

V mestu je mogoče zidati povsod, kjer so tako imenovane „škrbine“. Za te je mogoče do-

biti ustrezna dovoljenja za gradnjo. Zazidavo Dolenjske ceste in okolice bomo pripravili pozimi. Urediti pa bomo morali razmere in sploh urbanizem ob Jurčkovi poti in Jesihov štraton. To bodo ogromni stroški. Le geodetski posnetek terena bo veljal 500 tisočakov. Kje je potem še ostalo. Kje so še grajbene parcele? Graditi je možno v Črni vasi, vendar je to odvisno od kmetov, če zemljo prodajo, ker zemlja tam ni nacionalizirana. Če kmetje prodajo zemljo, je mogoče graditi tudi ob Ižanski cesti. Tam so številne „škrbine“. Graditi je možno tudi v Trnovem. Tam je problem le v tem, da imajo bivši lastniki prednostno pravico do nakupa zemlje oziroma gradnje na njej, saj jo sedaj še vedno uporabljajo.

Na skladu že dalj časa razmišljamo, kje bi lahko omogočili gradnjo zasebnih hiš povsem v lastni režiji. Marsikje je pri novih gradnjah vprašanje energetike. Graditi bi bilo mogoče tudi pri Vinterci, na Viškem polju, kar je zelo zanimivo.

Sedaj bodo pozidali najprej Murgle. To je zanimivo področje, saj je praktično v središču mesta v zelenju in mirno in ie resnično idealno za stanovanje oziroma hišo. Nosilec gradnje v Murglah je tudi v sedanjih nadaljevalni fazi IMOS. Naš sklad se zavzema, da bi bilo mogoče v Murglah nekaj objektov zidati tudi povsem v lastni režiji. Pri Murglah razmišljamo tudi o ideji rastoče hiše.

Nekaj bi mogoče v kratkem graditi tudi na Dobravi. Veliko graditeljev pa gre lahko v Murgle, saj je tam sedaj v nadaljevalni fazi dovolj parcel. Za Murgle je sedaj le zelena luč in to je razveseljivo. Precej bomo rešili s tem, da bo to območje sproščeno za nadaljnjo gradnjo,“ se vesele Jernej Sterle.

MILOVAN DIMITRIČ

SEKTORSKO POVELJSTVO VIČ OB LETU:

Stoodstotno izvršene naloge

Decembra je bila zadnja seja sektorskega poveljstva „Vič“ (ObGZ Vič-Rudnik). Na to sejo so bili povabljeni tudi vsi poveljniki društev. Sektorski poveljnik Franc Brčan je podal izčrpno poročilo in dejal: „Ko danes ugotavljamo delo naše operative v letu 1974, mirno lahko trdim, da smo naloge, ki smo si jih zadali pred letom, tudi stoodstotno izpolnili. Tudi v bodoče moramo, kakor doslej in to naj bo naša stalna naloga, tesno sodelovati s SLO po krajevnih skupnostih. Letos je bilo veliko storjenega na tem področju, vendar se na tem, kar smo dosegli, ne smemo ustaviti, kajti gasilska organizacija mora biti eden izmed glavnih činiteljev in organizatorjev pri delu SLO pri krajevnih skupnostih. Pohvale vredna je enotnost društev v našem sektorju, ki se ne kaže samo pri vajah in na tekmovanjih, ampak tudi takrat, ko je treba našemu delovnemu členu nuditi pomoč in ko ta tudi upravičeno pričakuje od nas. To je najbolj prišlo do izraza ob zadnjih poplavih, ko so vsa društva v našem sektorju složno nastopila v boju z vodno stihijo.“

Vsa društva v sektorju imajo v svojem sestavu poleg članskih vrst najmanj 10 pa tudi več pionirjev in mladinske desetine, ki redno vadijo in tekmujejo. Gasilsko društvo Trnovo ima tudi žensko mladinsko desetino, gasilsko društvo Kozarje pa ima žensko člansko desetino, ki je letos tekmovala v Velenju. Tako so društva s svojim članstvom (člani, mladinci, pionirji) ob raznih tekmovanjih nastopila kar 42-krat in na teh tekmovanjih dosegla tudi lepe uspehe, saj so zasedli kar šest prvih mest, petkrat drugo mesto in trikrat tretje.

V okviru sektorja je bilo izvedenih 6 praktičnih vaj in sicer: v Vnanjih goricah, Kozarjah, Brdu, tovarni Iliriji, Viču in Trnovem. Vse vaje so bile dobro pripravljene in zato tudi dobro izvedene.

Društva so še vedno preslabo in nesodobno opremljena. Res je, vsa društva v sektorju imajo nove motorne črpalke in tudi avtomobile, kar je tudi osnova. Nimajo pa opreme za gašenje lahko vnetljivih snovi, manjkajo jim aparati za suho gašenje (prah, CO₂). Tudi s cevmi so na tesnem, saj stane en koložar (15 m) „B“ cevi kar 1.050,00 dinarjev. Nimajo tudi dihalnih aparatov in tako naprej. Sprašujejo se, kje dobiti toliko denarja? Sami se trudijo in zbirajo denarna sredstva, vendar tako velike vsote ne zmorejo. Obledeli bi tudi radi čimveč članov z novimi gasilskimi uniformami, posebno še mlajše člane in članice, saj bi jih s tem še bolj navezali na delo v društvih. Toda kje dobiti denar?

V programu za leto 1975 so dali največ poudarka strokovnemu izpopolnjevanju članstva, sodelovanju s SLO po krajevnih skupnostih, vključevanju mladine in pionirjev, posebno pa še žena in deklet v gasilsko organizacijo.

Dogovorili so se, da bodo izvedli najmanj tri sektorske vaje in sicer: v Notranjih goricah, na Brdu in v tovarni Iliriji. Udeležili se bodo vseh tekmovanj, ki jih bosta razpisali občinska gasilska zveza Ljubljana Vič-Rudnik in Mestna gasilska zveza Ljubljana. Društva imajo v teku ali pa pripravljajo tečaje za naziv „gasilec“. Sektorski poveljnik se je vsem še enkrat zahvalil za plodno sodelovanje in izvrševanje vseh zastavljenih nalog ter povabil vse, da naj si tudi v letu 1975 prizadevajo še bolj utrditi udarno moč svojega članstva in s tem povečajo požarno varnost svojih okolišev.

FRANC CIUHA

SKLEPI IN PREDLOGI, SPREJETI NA ZADNJI SEJI SKUPŠČINE

Obravnavava samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev TOZD s področja gospodarstva za izgradnjo cestnega omrežja na območju mesta Ljubljane v 10-letnem obdobju

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta soglasno sprejela predlog priporočila, naj temeljne organizacije združenega dela s področja gospodarstva pristopijo k samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za izgradnjo cestnega omrežja na območju Ljubljane in s tem omogočijo realizacijo 10-letnega programa izgradnje cest.

V razpravi je bil podan predlog, naj bi se v sredstvih javnega obveščanja prikazalo, kaj pomeni podpis in realizacija 10-letnega programa za Ljubljano.

Predsednik IS tov. Martinec pa je pojasnil, da bo izvršni svet skupaj z občinskimi sindikalnim svetom sklical na sestanek vodilne delavce večjih gospodarskih organizacij z območja občine.

Obravnavava smernic gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane v letu 1975 in neposredne naloge

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta soglasno sprejela: predlog smernic gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane v letu 1975 in neposrednih nalog

1. s stališči in pripombami izvršnega sveta SOb (razen tč. 2, ki se črta)
 2. z naslednjimi pripombami in predlogi, podanimi v razpravi:
 - a) k načrtovanju smernic je v bodoče potrebno pritegniti tudi delovne organizacije in krajevne skupnosti,
 - b) poleg izgradnje plinovoda na poteku Koseze-Murgle je v smernice vključiti tudi izgradnjo južne razdelilne trafo postaje v Trnovem, za katero je lokacija že določena,
 - c) v okviru reševanja urbanistične problematike je potrebno določiti primarne lokacije za izgradnjo samskih domov, prav tako pa je podvzeti vse ukrepe, da se prične z gradnjo potrebnih dijaških in študentskih domov.
- Zbor krajevnih skupnosti pa je soglasno sprejel:
- smernice gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane v letu 1975 in neposredne naloge z naslednjimi predlogi in dopolnitvami:
1. Smernice gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane se morajo v bodoče načrtovati v skladu z določili ustave t.j. na podlagi dogovorov o skupnih interesih in ciljih gospodarskega in družbenega razvoja ter na podlagi skupno ocenjenih možnosti in pogojev za razvoj. Osnovo za izdelavo smernic mesta naj tvorijo programi občinskih skupščin.
 2. Smernice so za posamezna področja premalo temeljito obdelane, zato jih je potrebno dopolniti z naslednjimi predlogi:
 - zaradi deficitarnosti energetskih virov Ljubljane je potrebno programirati naložbe v energetske vire,
 - Ljubljanski urbanistični zavod naj v čimkrajšem času pripravi revalorizacijo industrijskih con, pri čemer mora upoštevati enakomeren razvoj mesta kot celote,
 - zaradi pospešene stanovanjske izgradnje in dosedanje deficitarnosti je nujno potrebno zagotoviti v okviru mesta izgradnjo objektov osnovne prekrbe prebivalstva (trgovin)
 - ker zahteva uveljavitev priključnega prispevka za kanalizacijo in vodo- vod. daljši postopek, pa tudi sredstva ne bodo zadoščala, je treba pri banki zagotoviti kredite, da bo možna nadaljna izgradnja kanalizacijskega omrežja,
 - v smernicah ni zajeta vloga občine pri organizaciji civilne zaščite, čeprav se je v zadnjem obdobju zadevna potreba pokazala,

- kmetijstvo je zelo pomembna gospodarska panoga za celotno Ljubljano, zato bi moralo biti to področje vključeno v smernice in programe mesta ter biti posebej obdelano,
- v osnovne naloge komunalnega gospodarstva za leto 1975 je potrebno vključiti tudi izgradnjo plinovoda na poteku Koseze-Murgle ter izgradnjo južne razdelilne trafo postaje v Trnovem, za katero je lokacija že določena,
- regulacija Gradaščice je širšega pomena, zato je to nalogo potrebno vključiti tudi v program mesta,
- poleg pospešene gradnje domov za upokojeince in ostarele, je treba na območju vseh petih ljubljanskih občin razvijati tudi druge oblike družbene pomoči starejšim občanom, predvsem obliko pomoči na domu,
- le s skupnim prizadevanjem celotne Ljubljane bo mogoče začeta prizadevanja za usposabljanje duševno prizadetih (nezadostno razvitih) oseb v Demonstracijskem eksperimentalnem centru uresničiti. Nujno potrebno je zavodu zagotoviti finančna sredstva ter kompleksno rešiti perečo prostorsko problematiko zavoda.

Obravnavava predloga soglasja o prehodu osnovne šole Dobrova v novo organizacijo življenja in dela šole z imenom »Celodnevna šola« in ukinitve podružnične šole Brezje

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta soglasno sprejela: 1. soglasje k prehodu osnovne šole Dobrova pri Ljubljani v novo organizacijo življenja in dela šole z imenom „Celodnevna šola“,

2. Sklep o ukinitvi podružnične šole Brezje ter o preureditvi šole za potrebe predšolskega varstva in vzgoje.
- Zbor krajevnih skupnosti pa je soglasno sprejel:
1. Soglasje o prehodu osnovne šole Dobrova pri Ljubljani v novo organizacijo življenja in dela šole z urnikom celodnevna šola,
 2. Sklep o ukinitvi podružnične šole Brezje ter preureditvi šole za potrebe predšolskega varstva in vzgoje.

Obravnavava osnutka smernic družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1975

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta brez glasovanja sprejela osnutek smernic družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1975 z naslednjimi predlogi in dopolnitvami:

1. osnovo za izdelavo bodočih smernic občine morajo tvoriti programi krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih,
2. v smernice je potrebno vključiti in obdelati naloge s področja urbanizma, nedovoljenih gradenj, gostinstva in turizma, obrti, gozdarstva, financiranja in delovanja krajevnih skupnosti, integracijskega povezovanja med delovnimi organizacijami,
3. poseben poudarek je potrebno dati izdelavi programov nadaljnje gradnje osnovnih šol in VVZ, zlasti zaradi uvajanja celodnevne šole,
4. občanom, zlasti tistim izven mestnega središča, je potrebno omogočiti primerne, kulturne prevoze z javnimi prevoznimi sredstvi,
5. v tč. 11 je potrebno vključiti izgradnjo trgovine v Kozarjah ter v Horjulu,
6. v zadnji odstavek tč. 9 je vključiti območje Horjula,

7. v reševanje urbanistične problematike je vključiti tudi zunanja naselja, zlasti tista, ki so že podala zahtevek za izdelavo zazidalnega načrta (n. pr. Horjul),

8. predvideti je potrebno začetek izgradnje športnega rekreacijskega parka na Golovcu.

V razpravi so bili podani tudi naslednji predlogi (ki se ne vključijo v smernice) oz. vprašanja:

1. na eni prihodnjih sej skupščine se naj vprašanje financiranja in delovanja krajevnih skupnosti obravnava kot posebna točka dnevnega reda (predlog tov. Svetica),
 2. ali je bila izdelana sprememba zazidalnega načrta Trnovega? (vprašanje tov. Svetica),
 3. čemu delegati delegacije zasebnih kmetov niso bili vabljeni (razen treh) na seminar, ki ga je organizirala mestna konferenca SZDL 22/1 v Polhovem Gradcu (vprašanje tov. Japljeve),
 4. zakaj je nameščen na Dolenjski cesti znak dvopasovnice in je zaradi tega ogrožena varnost pešcev in kolesarjev (vprašanje tov. Zevnika),
 5. kdaj je predvidena ureditev telefonskega omrežja na območju Viča in Rudnika (vprašanje tov. Kovačičeve in Zevnika),
- Zbor krajevnih skupnosti pa je soglasno sprejel smernice družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1975 z naslednjimi dopolnitvami in predlogi:
1. Gostinstvo in turizem ter obrt je potrebno vključiti v smernice in program občine. Obe dejavnosti je potrebno posebej obdelati. Potrebno je predvideti lokacijo za obrtno dejavnost.
 2. Posebno pozornost je potrebno posvetiti uresničevanju ustave zamisli krajevnih skupnosti ter opredeliti krajevne skupnosti, v katerih delavci v združenem delu in drugi delovni ljudje ter občani uresničujejo velik del svojih družbenoekonomskih in drugih interesov ter življenjskih potreb.
 3. Posebno mesto je potrebno posvetiti problematiki osnovne preskrbe, gradnji stanovanj ob gradnjah novih vzgojnoizobraževalnih zavodov, vlogi inšpekcijskih služb, pospeševanju razvoja kmetijstva, dograditvi rezervarjev za vodo, regulaciji Gradaščice (urediti vprašanje odjema vode črnograditeljev in v zvezi s tem nastale izgube vodovoda), izgradnji novega mostu čez Gradaščico na Dobrovi, kakor tudi usmeritvi večjih finančnih sredstev v nadaljnjo regulacijo Gradaščice na območju KS Dobrova.
 4. Posebej se obdelala v smernicah problematika obvoznik ter njihov vpliv na okolje, skozi katero bodo potekale.

Obravnavava poročil iniciativnih odborov za ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti in razrešitev članov iniciativnih odborov

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor sta soglasno sprejela sklep o razrešitvi dolžnosti predsednikov iniciativnih odborov za ustanovitev temeljnih interesnih skupnosti:

- skupnosti zdravstvenega varstva,
 - kulturne skupnosti,
 - izobraževalne skupnosti,
 - skupnosti otroškega varstva in
 - stanovanjske skupnosti
- Zbor krajevnih skupnosti pa je soglasno sprejel poročilo o delu iniciativnih odborov in razrešil dolžnosti predsednika in članov iniciativnih odborov za ustanovitev temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti, in sicer:
- skupnosti zdravstvenega varstva
 - kulturne skupnosti
 - izobraževalne skupnosti
 - skupnosti otroškega varstva
 - stanovanjske skupnosti

V GLASBENI ŠOLI VIČ

532 učencev prodira v svet glasbe

V tem šolskem letu se je vpisalo v glasbeno šolo 532 učencev. Od teh obiskuje pouk v podružnični šoli na Dobrovi 20, v Velikih Laščah 43 in v dislociranem oddelku v Rožni dolini 30 učencev. Najmočnejše je zaseden klavirski oddelk (179 učencev), nato harmonikarski (59), veliko povpraševanje pa opažamo za pouk kitare (57), tako da smo bili prisiljeni precejšnje število učencev odkloniti. Odklanjali smo predvsem tiste, ki se ne nameravajo podrediti klasičnemu načinu poučevanja. Tudi za predšolsko glasbeno vzgojo je letos več zanimanja, saj je vpisanih 41 učencev. Pihala in trobila so delno zasedena, prav tako pa šola lahko sprejme še nekaj učencev za solo petje. Tako kot več let nazaj tudi letos primanjkuje učencev za godala (violina, violončelo, kontrabas).

Že v samem začetku šolskega leta so učenci razvili intenzivno koncertno dejavnost. Poleg izbirnih vaj in osmih internih nastopov, na katerih je sodelovalo približno 200 učencev, so snemali tudi za RTV in pripravili dva javna nastopa. Slednja dva sta bila organizirana ob priliki roditeljskega sestanka za klavirski oddelk in ob prazniku republike v Velikih Laščah. Učenec Stojan Planinc je s harmoniko nastopil v domu JLA in sicer na quizu, ki ga je pripravila OK ZSMS Ljubljana Vič-Rudnik. Učenca blokflavte in violine pa sta nastopila na proslavi pionirjev na osnovni šoli Trnovo in na proslavi, ki jo je organizacija Rdečega križa iz krajevne skupnosti Milan Česnik pripravila v Zavodu za

slepo in slabovidno mladino. Harmonikarski orkester pod vodstvom prof. Zdenke Šinčič in solopevec Gregor Jeran pa sta nastopila na proslavi dneva JLA v KUD Trnovo.

Naša glasbena šola razvija prijateljske odnose z oddelkom glasbene šole pri Delavski univerzi v Litiji, kjer uči klavir profesorica Helena Hren. Tako so januarja naši učenci sodelovali na slavnostni akademiji v počastitev 15. obletnice Delavske univerze v prenovljeni dvorani na gradu Bogenšperk. Naša šola nudi pomoč ZKPO občine Grosuplje, kjer so lani ustanovili oddelk glasbene šole. Strokovno pomoč nudita profesorica Darja Kajfež in profesor France Slabe.

Trenutno šoli ni uspelo usta-

noviti glasbene podružnice v Polhovem Gradcu in na Igu. Vzroke je treba iskati v finančnih in kadrovskih težavah.

Predvidoma 1. marca bo naša glasbena šola priredila koncert svojih najboljših učencev — solistov iz vseh predmetov na pro-

slavi KUD France Prešeren v Trnovem. Poleg solistov bo nastopil klavirski trio in harmonikarski orkester. Vabljeni!

V drugem polletju bo koncertna dejavnost glasbene šole še mnogo pestrejša. Številni javni nastopi bodo v dvorani Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje, ker nima šola primerne dvorane. Učenci se bodo spomnili obletnice velikega madžarskega skladatelja Bele Bartoka, 30. obletnice osvoboditve... Sodelovali bodo na quizih v okviru človekovega doživljanja, ki jim ponavadi pravimo „vzgoja srca“. Nanjo pa v naglici številnih opravkov prav radi pozabljamo. Da, pozabljamo...

CVETKO BUDKOVIČ



Nastop mladih glasbenikov

VIŠKA GIMNAZIJA DOBILA MODEREN FONOLABORATORIJ

Korak naprej

Naša gimnazija je prva v Sloveniji naredila odločen in pomemben korak naprej s tem, da je nabavila naprave za izpopolnjen fonolaboratorij. Nekaj več o tem pa nam je povedal ravnatelj te srednje šole Stane Vrtič:

„V prizadevanju za modernizacijo tehnologije in izobraževanja nam je ob sodelovanju z zastopnikom firme Philips-Proesom uspelo nabaviti najnovejši fonovideofon laboratorij. Te naprave omogočajo zelo široko poprežitev in modernizacijo pouka in to ne samo tujih jezikov, marveč tudi drugih predmetov. Gre namreč za kombinacijo klasičnega fonolaboratorija s TV, videorekorderjem in diaprojektorjem z daljinskim upravljanjem. V načrtu pa imamo, da tem napravam dodamo še zaprti TV krog. Skratka, gre za večjo učinkovitost učenja zlasti tujih jezikov, obenem pa nam TV sistem z ostalimi aparaturnimi orodji omogoča preprostejšo razlago in obogatitev glede sodobnih vidikov izobraževanja s TV sistemom.

Ta korak bo vsekakor imel za posledico, da se bo tudi dosedanje misljenje in miselnost učiteljev obogatila s spoznanjem, da je nujna sprememba, ki jo terjaja sedanji čas glede načina poučevanja. V ta namen bi morali ustvariti tudi neki center za sponzo oziroma izmenjavo materiala (npr. razne kasete) in pa pritegniti k sodelovanju tudi zavode in ustanove, ki se s tem ukvarjajo.

Ta način poučevanja bo zelo koristil novemu predmetu marksistične vzgoje, ki ga je treba čim bolj povezati s prakso, saj bo omogočil večjo razumljivost in jasnejšo predstavo. Tako bi med drugim na zelo efekten in racionalen način posredovali učencem govore s raznih sej, kongresov ipd., s tem pa bi dosegli višjo stopnjo motivacije oziroma kritičnosti. V prihodnje pa bomo, seveda če nam bodo sredstva to dopuščala, uvedli TV aparate še v ostale učilnice, z zaprtim krogom pa bomo omogočili samostojno snemanje na kateremkoli področju. Na naši gimnaziji pa uvajamo kot četrti v Sloveniji, ob sodelovanju z Biološkim inštitutom na biološki univerzi v Ljubljani tako imenovano eksperimentalno biologijo. Ta sloni na povsem novem programu, ki se izvaja po knjigi z naslovom „Od molekule do človeka“. Gre za nov aktiven pristop, kjer učenci sami, grupno in programirano pripravljajo ter izvajajo eksperimente. Glede na vse to pa, ob že nekoliko boljšem učnem uspehu v letošnjem šolskem letu, pričakujemo še zadovoljive rezultate.

ANDREJA BERLAN



Naš fotoreporter je gornji posnetek napravil v adaptiranem vrtcu Malči Belič na Tržaški cesti. V zadnjih dneh januarja so ga zopet predali namenom varstva. S sredstvi občinske skupščine in TIS je gradbeno podjetje Grosuplje adaptacijsko delo izvršilo v pičlih 43 dneh po idejnih načrtih ing. arh. Tije Badjura in strokovnim nadzorom ing. Nade Šolmajer. Sodobno in funkcionalno opremljeni prostori (poleg napeljav centralne kurjave, prizidka in nove razdelilne kuhinje) nudijo varstvo 120 malčkom. VVZ Malči Belič (v njegovem sklopu je sedaj kar sedem varstvenih enot) namerava v tem letu urediti še fasado te 88 let stare stavbe. Prizadeva si pridobiti tudi vrt v neposredni bližini, katerega bi preuredili za igro malčkom na prostem.

Ob pomanjkanju snega v glavnem doma!

Šolske počitnice so mimo in sklenili smo povprašati naše šolarje, kako so jih preživeli in kakšen uspeh so imeli v šoli. Povedali so nam:



IZTOK ZUPANČIČ iz Škofljice — Hodim v peti razred, ki sem ga izdelal z odličnim uspehom. Med počitnicami pa sem ostal doma, saj letos ni snega, pa tudi šola ni organizirala nobenega izleta, vsaj za nižje razrede ne. Ker je še kar lepo vreme, se igram s prijatelji tukaj na prostem, kjer imamo veliko prostora, paziti pa moram tudi na mlajšo sestrico.

Tako sem za naslednje leto sklenil, da bom šel zopet delat, vendar pa bom pri denarju previdnejši. Vseeno pa bom šel skupaj s Snežinko smučat v Avstrijo, pa čeprav samo za en dan.



SNEŽANA LEVSTIK iz KS Malči Belič — Med počitnicami sem bila nekaj časa pri stari mami v Celju. Rada smučam, toda letos za to ni kaj dosti možnosti. Vseeno pa bom šla s starši za en dan na Soriško planino. Šola mi ne dela preglavic, saj sem izdelala z odličnim uspehom. V prostem času pa se največ ukvarjam z mojim psom, ki ga moram pogosto voditi na sprehod.



JANKO RIGLER iz Škofljice — Dva dni sem preživel pri stari mami v Ortneku pri Ribnici, kjer je bilo približno 15 cm snega, tako da sem se lahko sankal. Drugače pa sem kar doma, ker moram paziti dva brata. S fanti igramo košarko in nogomet in tako mi dnevi hitro minevajo. V šoli pa mi gre kar dobro. Šesti razred sem izdelal z odličnim uspehom.



MATIJA BOLHA iz Iga — Zelo rad se sankam, toda tukaj pri nas ni snega. Šola tudi ni pripravila nobenega izleta, vem pa, da bomo šli poleti na morje. Namesto sankanja in smučanja pa smo sosedski fantje izdelali kamelo za pusta. Veste, to je pri nas že navada! Veliko pa pomagam tudi doma, še zlasti med počitnicami, ker imamo precej živine, to delo pa me tudi veseli. V šoli pa sem prav dober.



ANI NERED iz Pijave Gorice — Ne, nikamor nisem šla. Ker sta mama in ata v službi, opravljam doma vsa gospodinjstva dela, na primer, pospravljam pa tudi skuham, če je potrebno. Imam pa še dva mlajša brata, ki ju moram paziti. V prostem času rada pletem in to največ za našega najmlajšega. Šola nimam večjih težav, ker pa hodim že v osmi razred, sem se že odločila, da bom šla po končani osemletki na srednjo administrativno šolo.



BRANKA MERZLIKAR iz KS Kozležijska — Z dobrim uspehom sem zaključila prvo polletje četrtega razreda osnovne šole. Med počitnicami sem bila večino doma, nekaj dni pa sem preživela pri stari mami na Viču. Drugače pa sem največ skupaj s prijateljicami in si tako krajšamo čas. Zelo pa bi bila vesela, če bi naša šola priredila kakšen smučarski tečaj za začetnike, ker bi se rada naučila smučati.

ANDREJA BERLAN



LADO KURENT iz KS Malči Belič — Naša gimnazija, Lado namreč hodi v prvi razred viške gimnazije, je organizirala izlet v Tatce, kjer je dovolj snega. Toda, žal, mi denarna sredstva niso dopuščala, da bi se ga udeležil, čeprav sem imel nekaj denarja, pa kaj, ko gre tako hitro od rok.

NAŠA KOMUNA

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Urejata izdajateljski svet — častni predsednik dr. Josip Vidmar — in uredniški odbor: inž. Janez Čemažar, Milovan Dimitrič, Janja Domitrovič (odgovorna urednica), inž. Alojz Habjan, Janez Jagodič, Bine Lenaršič, Sandi Sitar. Uredništvo in uprava Ljubljana, Trg MDB 7/1., tel. 23-381/int. 26, tekoči račun SDK 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Glasilo dobijo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

V organizaciji Glasbene mladine so vse štiri ljubljanske glasbene šole obiskale bolnišnico za invalidno in predšolsko mladino na Stari gori pri Gorici. Nastop mladih glasbenikov je navdušil male bolnike. Primarij dr. Korišič je dejal: „Vi ne veste, kaj ste prinesli našim otrokom. ki v mavcu z zavzetostjo poslušajo glasbo vaših



Veseli in nepozabni spomini mladih bolnikov

mladih izvajalcev. Koliko sonca, koliko veselja! Koncert jim bo ostal še dolgo v spominu in bo predmet njihovih živahnih razgovorov.“ Ko so pod vodstvom Janeza Kuharja nato še sami zapeli nekaj otroških pesmi, je veselo razpoloženje doseglo svoj višek.

V imenu otrok in kolektiva bolnišnice se vam zahvaljujemo za pobudo, organizacijo in izvedbo glasbene prireditve v naši bolnišnici. Prosim, da v našem imenu izrečete pohvalo vsem ostalim sodelavcem in izvajalcem prireditve.

Vodja vzgojne skupine
KAMILA ŽIGON

30. OBLETNICA OSVOBODITVE

Stekle so prve kulturne prireditve

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Ljubljana Vič-Rudnik pripravlja v okviru svojega programa v I. polletju 1975 večje kulturne akcije v počastitev 30. obletnice osvoboditve.

Med prve prireditve sodi proslava „Prešernovega dne“ ob podelitvi priznanj knjižničarjem ljudskih knjižnic v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Proslava bo v dvorani Zadrugnega doma v Polhovem Gradcu dne 7. 2. 1975 ob 17. uri. Na proslavi bo spregovoril o Prešernu prof. Anton Slodnjak — kulturometniško društvo „France Prešeren“ Trnovo pa bo sodelovalo s „Prešernovim recitalom“ pod režijskim vodstvom Staneta Sumraja.

22. februarja in 2. marca 1975 pa naj bi bila „Revija pevskih zborov in oktetov“ iz občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Prvi koncert je predviden v dvorani DPD „Svobode“ v Podpeči, na katerem naj bi nastopalo osem zborov in oktetov.

Drugi koncert pa naj bi bil v dvorani KP društva Horjul. Ta pevska prireditve bo v počastitev 30. obletnice osvoboditve. Nastopalo bo okrog 120 pevcev vključenih v pevske zборе in dva okteta iz Iga, Iške vasi, Podpeči, Brezovice, Horjula, Škofljice, Viča ter zbora slepih „Karel Jeraj“.

Na teh dveh koncertih bomo lahko poslušali poleg umetnih in ljudskih pesmi še revolucionarne in partizanske pesmi raznih narodov. 8. in 9. aprila pa je na programu mladinsko petje, t. j. Revija otroških in mladinskih pevskih zborov osnovnih šol naše občine. V Festivalni dvorani v Ljubljani bo nastopilo okrog 900 do 1000 pevcev. Revija bo trajala dva dni. Tudi ta pevska prireditve je posvečena 30. obletnici osvoboditve. Iz tisoč mladih grl bo zadonela skupna pesem Marjana Kozine „Slava tebi, domovina“.

V marcu in aprilu pa bo potekala „Dramska revija“ s slavnostnim zaključkom ob občinskem prazniku. V tej sezoni imajo društva na programu 12 dramskih del. Nekatera društva so že imela premiere, večina teh pa so na programu v februarju in marcu.

Predvidenih je tudi nekaj likovnih razstav, pravkar pa pripravljajo likovno razstavo domačina Franca Zupeta v dvorani prosvetnega društva v Horjulu.

Več kulturnih prireditve pa bo v okviru kulturne akcije pri ZKPO mesta Ljubljane.

B. Z.

ZAHVALA

Delovni organizaciji Inženirski biro IBE ELEKTROPROJEKT, Hajdrihova 4, se iz srca zahvaljujemo za razumevanje in izkazano ljubezen do otrok, ki so jo pokazali pri obdaritvi otrok ob praznovanju dedka Mraza. Našo šolsko knjižnico so obogatili s knjigami v vrednosti 5.000,00 dinarjev.

Pionirski odred
Lado Mavsar-Ronko
Notranje Gorice

Dolgočasne zimske počitnice

Osnovni namen zimskih počitnic je, da se učenci oddahnejo od naporega šolskega dela med poukom. Nabrati si morajo novih in svežih moči za uspešno delo v drugem polletju. Ta namen se najlaže doseže s športno aktivnostjo v obliki raznih smučarskih tečajev, izletov v naravo, drsanjem na zaledenelih bajerjih in drugimi oblikami zimskega veselja. Ker nam zima v januarju že drugo leto zapored s snegom močno nagaja, smo se pozanimali, kaj počno v teh hladnih počitniških dneh otroci.

TTKS občina Vič-Rudnik je tudi letos organizirala že tradicionalni smučarski tečaj v Mojstrani. Zaradi pomanjkanja snega so bili organizatorji prisiljeni načrt nekoliko spremeniti. Namesto v Mojstrano so se s tečajniki (prijavljenih samo 47 učencev) v soboto odpravili na drsanje na Jezerko. Kdor ni imel drsalne opreme, si jo je lahko sposodil pri vodji tečaja. Že v ponedeljek (drugi dan tečaja) pa so odšli na smučanje na Šoriško planino nad Zelezniki. Želja in volja organizatorjev se kaže v tem, da so se prilagodili trenutnemu pomanjkanju snega in spremenili prvotni načrt. To je edini tečaj, ki v času šolskih počitnic ni odpadel.

Kaj počno drugi učenci? Zveza prijateljev mladine občine Vič-Rudnik je vsem ravnateljem osnovnih šol v naši občini poslala predlog o organizaciji varstva učencev med šolskimi počitnicami. Vodstva šol naj bi v omenjenem času organizirala varstvo, ki naj bo za učence čim bolj privlačno in naj ga poestrjuje z športnimi igrami, izleti v naravo in drugim. Na ta poziv se je odzvalo nekaj šol, med katerimi so nekatere navedle, da ni interesentov. Med učenci ali pedagoškim kadrom? Tako je veliko otrok ostalo doma in se družijo z vrstniki v večje ali manjše skupine med bloki in hišami, ter si na razne načine krajšajo čas. Vse to kaže, da se bo treba v bodoče resneje pogledati v problem, ki nastaja z zimskimi šolskimi počitnicami, ko bližnja pobočja ne pokrije sneg. Sedaj se učenci nemalokrat podajo v različne nevarnosti samo zato, da bi si dolgočasno čakanje večera popestrili.

MARKO POTOČNIK

NOGOMET — PRED STARTOM V SNL

Spet v znaku - Mercatorja?

Nogometaši Mercatorja z Viča, jesenski prvaki v slovenski nogometni ligi, so začeli s pripravami za drugi del prvenstva. Že na prvem treningu so se trenerju Mahmutu Kapidiću javili vsi igralci, razen rahlo obolelega Darka Bajca.

Vse do 6. marca bomo vadili na svojem igrišču, je povedal trener Kapidić. Nikjer v Ljubljani nismo dobili dvoran, vendar pa nam lepo vreme omogoča treniranje zunaj. Za nekaj dni se bomo nato preselili na morje, na Mali Lošinj, kjer bi naj potekala zaključna faza priprav. Seveda bomo odigrali veliko prijateljskih tekem, med drugimi tudi dvakrat s prvotnega Olimpijo, potem z Ljubljano, Kočevjem, Istro v Pulju...

In kako je z okrepitevami bivšega drugoligaša?

Tomo Žužek (prej Slovan), Ljubša Marković (prej Titovo Užice) in Josip Turčik (prej Mura) so novi igralci viških „črno-belih“. Turčik je vsekakor največja pridobitev, saj je po jesenskem delu prvenstva prvi strelca, kar se bo seveda poznalo v napadalni vrsti „trgovcev“...

Dva igralca pa sta klub zapustila. To sta Čamerik, ki je odšel k splitskemu Hajduku in Tine Mastnak, ki bo odslej igral za moštvo Kamnika.

Izgledi nogometašev Mercatorja, da osvojijo prvo mesto, so vsekakor veliki. Spomnimo se samo, da imajo Vičani po prvem delu prvenstva pet točk prednosti, v 13 tekmah so izgubili le eno točko, prikazali res dobro igro, zato je njihov optimizem pred startom seveda opravičljiv.

Eden najboljših igralcev, Jani Zavrl pravi:

„Moramo biti prvi. Čaka nas sicer še 13 tekem, vendar je prednost takšna, da bi se moralo zgoditi res nekaj posebnega, da ne bi osvojili najvišjega naslova...“

Mercator je torej zopet pred vrati II. lige?!

N. S.

SPORTNE VESTI

KOŠARKA

TRNOVČANI V KRANJSKO GORO

Čeprav še košarkarji Trnovega niso zadržali statusa republiškega ligaša (vse je odvisno od razpleta v II. ligo in uvrstitve slovenskih predstavnikov), se že dalj časa resno in marljivo pripravljajo na novo sezono, z upanjem, da bodo tudi tokrat nastopali v družbi najboljših slovenskih moštvev.

Treniramo dvakrat tedensko v dvorani Partizana Trnovo, je dejal dolgoletni trener in bivši državni reprezentant Miha Lokar. Med drugim se bomo udeležili tudi prvenstva v zimski ligi, veliko pa pričakujemo od priprav v Kranjski gori, ki jih bomo imeli od 8. do 15. februarja. Seveda bomo do pričetka prvenstva odigrali veliko številno trening oziroma prijateljskih tekem, tako da bomo kar najboljše pripravili za start v ligo...

Trener Miha Lokar računa na naslednje igralce:

Lenarda, Kozaka, Rojca, Zupančiča, Omahna, Grudna, Bojana in Borisa Slapnika, Korena, Matičetova, Avsenika, Možina, Igorja in Marjana Kozamernika ter Grgureviča.

NAMIZNI TENIS

EVA JELER V KALKUTI

Namiznoteniška reprezentantka Eva Jeler, članica ljubljanske Olimpije je odpotovala vd indijsko mesto Kalkuti, kjer bo sodelovala na 33. svetovnem prvenstvu, ki bo od 6. do 16. februarja. Pred odhodom je dejala:

„Priprave v Kranjski gori in na Hvaru so uspele, dobro sem pripravljena, celo v odlični formi, zato pričakujem tako od vrste, kot posameznikov ugodne rezultate, sama pa se bom potrudila, poskušala doseči čim več, prepričana pa sem, da s svojo igro ne bom razočarala.“

ROKOMET

ŠKOFLJICA IN MOKERC USPEŠNA V ZIMSKI LIGI

Na letošnjem odprtem zimskem prvenstvu Slovenije v rokometu sodelujeta v skupini B tudi vrsti Škofljica in Mokerc, po do sedaj štirih odigranih tekmah, zelo uspešno. Škofljica je še brez poraza in trenutno vodi, moštvo Mokerca pa je z enim porazom na drugem mestu.

Sicer pa sta obe moštvi dosegli naslednje rezultate: Škofljica: Alples 12:10, Mokerc: Kamnik 3:6, Mokerc: Usnjar 13:9, Škofljica: Kamnik 10:8, Škofljica: Usnjar 7:6, Mokerc: Zagorje 15:8, Škofljica: Zagorje 10:4, Mokerc: Šmarje 20:9.

Prvenstvo v tej skupini bo končano 22. februarja.

N. S.



Postava Mercatorja: stojijo z leve: J. Zavrl, Bregar, Jakopič, J. Zupančič, R. Zavrl, Šetina, Bajec; pred njim: D. Zupančič, Stojilkovski, Jančigaj, Ibrašimović, Klemenc; manjkata: Corn in Golec

Taborniki v Dražgošah

V nedeljo, 12. 1. 1975, je bila v Dražgošah vsakoletna zimskošportna spominska prireditev „Po stezah partizanske Jelovice“. Tako je bila to prva akcija v letošnjem letu organizirana v proslavo 30-letnice osvoboditve, katere smo se udeležili tudi taborniki MOČVIRSKI TULIPANI.

Že ob 7. uri zjutraj smo se zbrali pred OŠ Bičevje. Vsi nestrpni smo pričakovali avtobus, ki je kmalu pripeljal, se hitro posedli po sedežih in že je zadonela taborniška pesem, ki ni prenehala vse do Rudnega, kjer smo morali izstopiti. Po razdelitvi nalepk in značk smo se postavili v vrsto in odkorakali proti Dražgošam. Čeprav je bila pot dolga, se nismo mogli odreči prekrasnemu pogledu na Blegoš in njegovo okolico na levi strani, Jelovico na desni in Selško dolino pod nami, ki se je lesketala v jutranjem soncu.

Po prihodu v Dražgoše smo prijaviili ekipe za tekmovanja v signalizaciji (morse) in postavljanju šotora za tabornike ter šaljivih tekmovanjih za medvedke in čebelice. Ostali, ki nismo tekmovali, pa smo prisostvovali

krajši komemoraciji pri Bičkovi skali. Po vrnitvi na mesto tek movanj smo skupaj odšli na kosilo, katerega je prekinil desantni napad na Dražgoše in prikaz reševanja ponesrečencev s helikopterjem. Kmalu za tem smo se razvrstili v vrsto po dva in odkorakali proti Rudnemu, kjer nas je čakal avtobus. Seveda med potjo ni manjkalo smeha, dobre volje in pesmi.

Ko smo ugotovili, da nas je še vedno 55, kot nas je bilo na začetku, smo se odpravili s pesmijo na ustih proti Škofji Loki. Tu smo si ogledali stari del mesta, obiskali grad in si ogledali njegove stalne zbirke, ki so vse od prve do zadnje zelo zanimive. Tudi na trim stezo nismo pozabili in jo v celoti prehodili.

Ko pa so začele padati prve dežne kaplje, smo se morali za-

teči v avtobus, s katerim smo se odpravili proti Ljubljani. Pot do Ljubljane je v hipu minila, saj smo vsi hiteli pripovedovati, kaj vse smo videli in slišali. Bili pa smo tudi za spoznanje bogatejši, saj smo videli, v kako težkih pogojih so se partizani bojevali z desetkrat močnejšim sovražnikom.

Vsi polni vtisov smo se vrnili pred šolo in sklenili, da se prihodnje leto zagotovo zopet udeležimo te manifestacije še v večjem številu.

DANILO ORAŽEM

V KS TRNOVO USTANOVLJENA STRELSKA DRUŽINA

Krajevna organizacija ZRVS Trnovo je verjetno ena najbolj delavnih. Delo, aktivnost le-te se odraža tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah, na osnovni šoli, v KUD France Prešeren in SLO. Posebno tesno pa sodeluje s krajevno organizacijo ZZB NOV terena „Dušana Kraighera“. ZRVS pod vodstvom Dušana Miliča ji daje pogum s tem, da z njo sodeluje, ji pomaga in jo tako pomlajuje. Njeni člani se zavedajo svoje vloge, zavedajo se, kaj pomenijo pri obrambi naše domovine, pri obrambi pridobitve narodnoosvobodilne vojne.

Redno se udeležujejo vse predavanja, vaj in streljanju itd. V republiškem merilu v streljanju, kjer je sodelovalo nad 200 organizacij ZRVS, so dosegli visko 26. mesto. Čestitamo!

Z njihovo pobudo in prizadevanostjo je ustanovljena „Strelska družina Partizana Trnovo“, ki ima prav tako važno vlogo, tako v športu, kot pri obrambi naše domovine, da ne govorimo o veselju mladih v tej zanimivi dejavnosti.

Organizatorji si veliko prizadevajo za čim množičnejši pristop mladih v strelsko družino. Zato skrbje vse družbenopolitične organizacije, osnovna šola Trnovo, zlasti pa TVD Partizan Trnovo, da jim pomagajo.

Vse je pripravljeno za delo SD, ostaja pa odprti problem prostora. Menimo, da lahko nudi TVD Partizan prostore v svojem domu, saj je prvi poklican in dolžan pomagati!

Strelska družina Partizan Trnovo ima sedaj 51 članov. Ko bi imela svoj prostor in začela z vajami, se bi v bližnji prihodnosti to število povečalo za sto članov.

A. BARAGA

SONČNA POKLJUKA

Avtobus, ki ga je naročila TTKS Ljubljana Vič-Rudnik, je iz ljubljanske megle odpeljal v soboto, 4. novembra 1974 smučarje-tekače, člane Smučarskega kluba Brdo in druge občane rekreativce na mednarodne tekme v smučarskih tehnikah na Pokljuki.

S tem se je začela akcija, ki jo organizira SK Brdo skupaj s TTKS Ljubljana Vič-Rudnik, s katero želimo, da zdrav občani smuča.

V prelepem sončnem vremenu smo si ogledali tekme nekaterih smučarjev-tekačev iz Evrope, nato pa smo odšli na trening po lepo spejani smučini na Javorniško planino, kjer so nekateri dobili osnovna navodila za smučarski tek. Rumenih smuč, to je tistih, ki so namenjene za rekreacijo, je bilo v prvi akciji le 13 parov, toda za to razmeroma majhno število je več vzrokov.

Naštel bi le nekatere najpomembnejše. Menim, da je bilo za propagando premalo časa, da je bil velik vpliv epidemije gripe in da se nismo mogli uskladiti opreme, predvsem čevljev, z željami rekreativcev. Kljub majhnemu številu „rumenih

smuč“ pa menim, da je akcija vseeno uspeša.

Želja vseh je bila, da bi se večkrat organizirali taka srečanja, ki poleg vseh dobrih strani, ki jih daje rekreacija v planinskem okolju, ponovno budijo kolektivni duh, katerega sodobno življenje tako razbija.

TTKS Ljubljana Vič-Rudnik in športne organizacije na področju občine še vedno razpolagajo z nekaj kompleti opreme za smučarje-tekače rekreativce, zato pozivamo vse, ki želijo spoznati dobre strani rekreacije na snegu, da se nam pridružijo in aktivno sodelujejo v vseh akcijah, ki bodo prirejene v ta namen.

Ker v Ljubljani še vedno ni težko pričakovane snega, se lahko vsi, ki želijo priti na sneg pripravljeno, udeležijo suhih treningov, ki so vsak torek in četrtek ob 15. uri pri bališniču na Brdu pod strokovnim vodstvom trenerjev smučarskega kluba Brdo.

ANTON STRLE, Smučarski klub Brdo

ŠPORTNO REKREATIVNA DEJAVNOST ODRASLIH

Pravica ali privilegij?

Brez dvoma smo danes bolj kot kdaj koli doslej pričr hitrejšemu prodoru spoznanja, da morajo razne oblike telesno kulturnih dejavnosti, kot je telesna vzgoja, šport in rekreacija, postati sestavni del življenja našega človeka. Da bi podrobneje proučili nekatere podatke o pretekli in sedanjí telesno kulturni dejavnosti odraslih Slovencev, so na Visoki šoli za telesno kulturo izvedli raziskavo, ki kaže, kako vpliva starostna doba, izobrazba, spol, socialni in demografski položaj, dohodek na člana gospodinjstva ter položaj na delovnem mestu na njihovo športno rekreativno dejavnost. Prišli so do osnovnega spoznanja, da je telesna kultura vse preveč privilegij mlajših moških, in sicer tistih z sorazmerno visoko izobrazbo, sorazmerno visokim položajem na lestvici zaposlenih in s sorazmerno visokim dohodkom na družinskega člana. Rezultati raziskave znova in povsem določeno kažejo, da socialne razlike niso obsle telesne kulture. Vzroke takega stanja je treba iskati v odsotnosti samoupravnih odnosov v preteklosti, v programih, ki niso upoštevali ljudi vseh kategorij, v pomanjkanju osebja in objektov, v nesamoupravnem financiranju in še marsičem. Za sedanjo kritično stanje športne rekreacije se moramo zahvaliti tudi predsodkom, češ da je telesna kultura tako in tako namenjena le mladim in tistim, ki imajo čas, nosilec telesno kulturne dejavnosti, ki so ravnali zelo selektivno na eni in elitiščno na drugi strani, ter v preskrbnih in premalo premišljenih vlaganjih finančnih sredstev v družbeni standard na področju telesne vzgoje. Zavedanje o pomenu in nenaodnostljivosti telesne kulture je kljub vsemu še velik problem. Vzrokov za to je veliko, toda večno znova se moramo vračati k šoli, seveda ne le k današnji, temveč predvsem včerašnji. Neodpušljivo je, da šola ne daje telesno kulturnih navad. To se jasno kaže v tem, da za veliko večino pomeni konec obveznega šolanja tudi konec redne telesno kulturne dejavnosti. Rezultati izvedene raziskave kažejo, da se 57 odstotkov odraslih Slovencev nikoli ni ukvarjalo z nobeno izmed oblik športne dejavnosti.

Navedel bom nekaj dejstev, ki utemeljujejo zgornjo ugotovitev:

1. Čim starejši smo Slovenci, tem manj smo telesno kulturno dejavni. Zaradi zmotne prakse, da je telesna kultura zgolj domena mladih, jih večina po obveznem šolanju preneha z športno aktivnostjo.

2. Bolj ko se oddaljujemo od mest in občinskih središč proti vasi, tem manj ljudi se zanima za telesno kulturo.

3. Čim nižja je stopnja izobrazbe, tem nižji je odstotek aktivnih v telesni kulturi.

4. Ženske se po končanem šolanju ponavadi sploh ne ukvarjajo več z nobeno obliko telesnokulturne dejavnosti.

5. Čim nižji je dohodek na člana družine, tem manj je dejavni v telesni kulturi.

Takšne so torej bile razmere v preteklem letu. Vzroke zanje ne kaže iskati le v preteklih letih, temveč tudi v preteklih desetletjih. Zato bi bilo zelo naivno pričakovati, da se bodo razmere kar čez noč spremenile. Vse to pa seveda ne more in ne sme pomeniti, da smo se sprijaznili s stanjem, ki je več kot kritično. Jasna družbenopolitična usmeritev, samoupravno oblikovanje, sprejemanje in financiranje programov, vse to daje možnosti, da se kritične razmere v bodoče popravijo. Tako smo z delom tudi že pričeli. Vse kaže, da se bodo razmere, čeprav le za malo, popravile. Ne glede na to pa je povsem jasno, da nas čaka še obilica trdega in dolgočrajnega dela.

MARKO POTOČNIK

Kako do novih telesnokulturnih objektov?

Prvi korak je storjen in v izdelavi je strokovna študija razvoja telesnokulturnih objektov v naši občini. Z njo bomo ravno še ob pravem času, v obdobju oblikovanja srednjeročnega programa, opredelili potrebe delovnih ljudi in občanov glede telesnokulturnih objektov, raziskali možnosti za njihovo lokacijo v soseskah, krajevnih skupnostih ali za potrebe cele občine ali vse Ljubljane. Predvsem pa bomo z njo rezervirali nepotrebne, še proste površine za ta namen. Posebna pozornost bo posvečena krajem oz. naseljem na izvenmestnem področju.

Obširneje bomo avtorje in program predstavili v naslednji številki „Naše komunne“. V tem trenutku pozivamo predvsem krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela pa tudi občane, da se čimbolje pripravijo na sodelovanje pri izdelavi študije oz. programov telesnokulturne dejavnosti v naslednjih petih letih. Delovna skupina bo vse obiskala, pripravljajo pa tudi informativna predavanja. Še posebej vabimo vse delegate, da organizirajo v svojih okoljih razprave, da so iniciatorji in zbiralci idej ter konkretnih predlogov. Seveda bo študija, ko bo končana, podana v široki javni razpravi.

Posebej je potrebno omeniti, da je tak, načrten pristop omogočilo šele sistemsko urejeno financiranje oz. sredstva delavcev iz osebnih dohodkov.

Povsem nerešen problem v naši občini pa je, kako zbrati sredstva za izgradnjo novih ali za razširitev obstoječih telesnokulturnih objektov. Tudi k razširitvam telovadnic, načrtovanih iz samoprispelva brez dodatnih sredstev ne moremo pristopiti. V občinah Moste-Polje in Bežigrad so s sporazumi z delovnimi organizacijami uspeli tako sredstva zagotoviti, vsaj v višini nekaj sto starih milijonov dinarjev. Dejstvo, da smo po naših ocenah glede telesnokulturnih objektov najbolj nerazvita občina v Ljubljani, po številu prebivalstva pa ob Šiški daleč najmočnejša občina, nas prisiljuje, da intenzivno iščemo, vsi skupaj, realne možnosti, da zaostanek vsaj zmanjšamo. Brez take perspektive ne moremo pričakovati, da bomo odpravili obstoječe razmere, ko mnoge delovne organizacije in občani ne dobe prostih ur za rekreacijo, otroci pa ne prostorov za svoje prve, prepotrebne ure telesne vzgoje.

TOMAŽ OGRIN

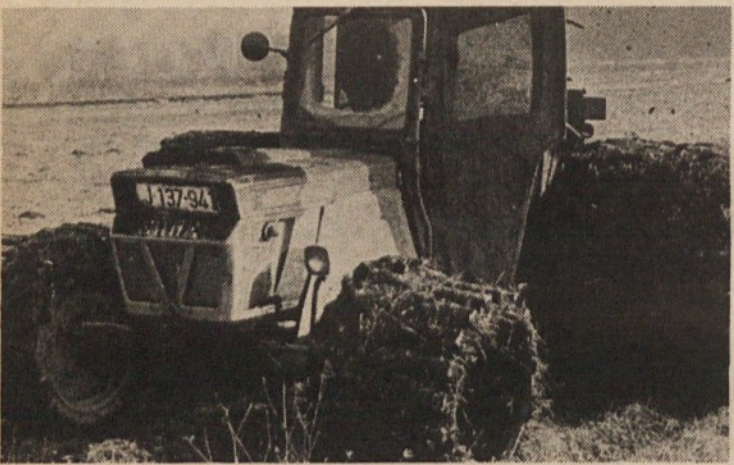
Občina v sliki in besedi



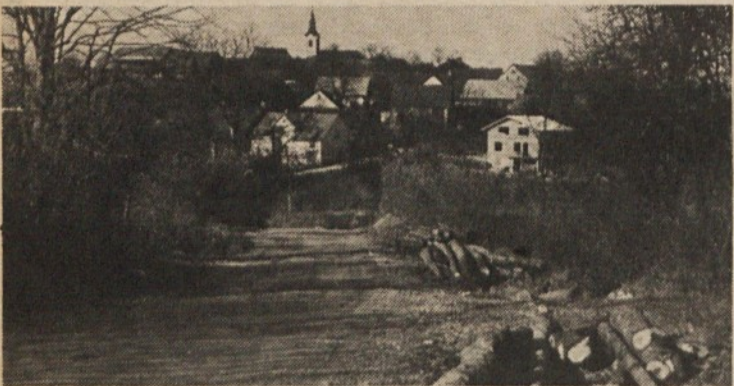
„Ali bo prišla?“ se sprašujejo ribiči ob Podpeškem jezeru



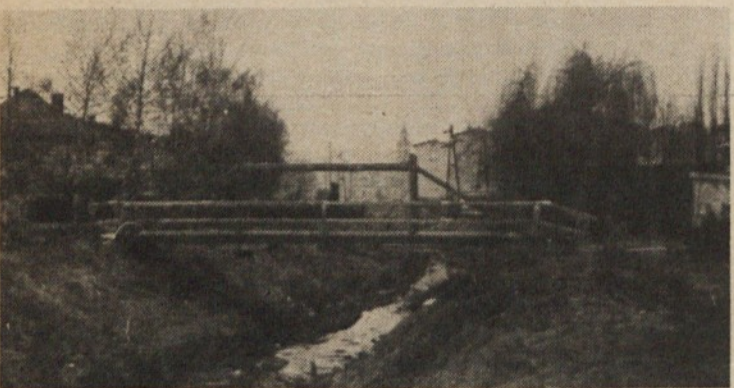
Pust! Čas maskar in veselja. Posnetek je iz lanske pustne povorke na Igu.



Janez Zrnec je napravil posnetek kopanja jarkov na Barju



Januarski motiv. Na posnetku vasica Kamnik pod Krimom



Mostiček na Gradaščici je Komunalno podjetje Vič že postavilo. Otrokom pa je tako vsakdanja pot v šolo Bičevje močno skrajšana.

25 LET

KUD »France Prešeren«
Trnovo

V letošnji gledališki sezoni praznuje kulturno umetniško društvo „France Prešeren“ iz Trnovega (Karunova 14) 25-letnico svojega obstoja. To je pomemben jubilej „prešemovcev“, enega izmed redkih amaterskih gledališč v našem mestu. Beseda, življenje je za dolgoletno, prizadevno in entuziazma polno delo skorajda nepremena, saj še daleč ne pričara vseh čudovitih, pa tudi burnih večerov in dni v prijetnih prostorih KUD. Preskopa je, da bi približala ure in ure nesebičnega prizadevanja, da lahko nazadnje številni plakati oznanijo, da se KUD predstavlja s premiero, kulturnim večerom, prireditvijo ali proslavo. Ničkolikokrat ponovljena besedila, izgovorjave, popravljene drže, scene, luči, kostumi... Vse to in še nešteto drugih stvari se zlije v predstavo, ko se zastor dvigne in igralci se predstavijo. Igrajo. Ali jim to uspe? Ne vedno. Takrat vsak premišlja, kaj mu manjka, na kaj je pozabil. Vsak po svoje doživlja lik, vlogo.

„Kudovci“ so krojači, orodjarji, uslužbenci, študentje, učitelji, delavci in upokojenci. Vsak ima svoj poklic, svoja življenjska hotenja, ki pa na odru pod sojem reflektorjev izginejo. Oder je svet, ki vabi, žalosti in razveseljuje. To pa je življenje, kajne! Pa vendar je življenje včasih trdo in takrat se utrne solza. A le za hip. „Naslednji mesec je premiera, ali bomo zmogli?“ Reflektorji kličejo – moramo! Ta beseda v Karunovi 14 odmeva že 25 let.

M. T.

Kulturne prireditve ob 25-letnici KUD »France Prešeren« v mesecu februarju (pod pokroviteljstvom skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik)

7. II. 1975 ob 17. uri: v Polhovem Gradcu s Prešernovim recitalom na občinski proslavi kulturnega praznika in knjižničarjev
8. II. 1975 ob 19. uri: v Karunovi 14, osrednja proslava ob 25-letnici s podelitvijo značk in priznanj s Prešernovim recitalom
21. II. 1975 ob 19. uri: v Karunovi 14, gostovanje moškega pevskega zbora iz Brezovice, premiera komedije Petra Ustinova „Komaj do srednjih vej“.

VLJUDNO VABLJENI!

KAM Z LJUDMI
V PRIMERU VOJNE?

Najbrž so se predstavniki krajevnih skupnosti v Dolomitih (Horjul, Polhov Gradec, Črni vrh in Dobrova) spraševali prav to, ko so začrtali misel o združitvi teh skupnosti v eno samo interesno skupnost Dolomitov, naravnega zaledja Ljubljane v primeru vojne.

Splošni ljudski odpor in kmetijstvo na območju Dolomitov sta neločljivo povezana, kar je dokazala zadnja vojna, ko so bili vsi kmetje na tem območju sodelavci naše revolucije. Po teh kmetijah so prebivali begunci, se hranili borci; skoraj vsaka hiša je bila baza za obveščanje in žarišče odpora proti okupatorju.

Mar bi bilo danes v primeru vojne to še mogoče? Premislimo, tovariši! Urbanizem se zajeda na najboljše zemljišča, nerodovitne predele, na kakršnih so gradili naši predniki, pa prerašča grmovje brez koristi. Naše kmetije se praznijo, hlevi razpadajo, mladine beži z naših kmetij zaradi kratkovidnosti načrtovalcev pretekle kmetijske politike.

O vsem tem razmišljajo predstavniki teh skupnosti, pet minut pred dvanajsto. Krajevna skupnost Dobrova je ustanovila posebno komisijo, ki je pregledala stanje vseh kmetij po zaselkih Brezje, Dobrova, Draževnik, Gaberje, Hruševo, Komanija, Osredok, Podsmreka, Razori, Selo, Stranska vas in Šujica. Komisija je ugotovila razen nekaterih izjem porazno stanje, težke socialne razmere, povsem zapuščene kmetije, ki so bile med zadnjo vojno krepka opora partizanskemu boju, kmetije brez naslednikov in take, kjer nasledniki čakajo, da bi iz prodanih zemljišč izvlekli čimveč denarja. Pri slednjih bo preprečil novi zemljiški zakon razkosanje zemlje, hkrati pa bi moral biti zemljiški zakon dopolnjen, da bi naslednik na kmetiji zaradi deležev ostalim dedičem v denarju ne bil finančno potisnjen v tla. Kajti družba ima korist v miru in v vojni le od trdnih, nezadolženih kmetij; dediči, ki hočejo s tega iztisniti denar, naj pomagajo obdelati zemljo in si iz nje sami potegniti zaslužek kot kmetje.

Interesno skupnost Dolomitov bo čakala težka naloga, ker je v pretežno gorskem, kmečkem okolju in je brez splošne pomoči družbe ne bo mogoče izpeljati. Zemlja je izčrpana, ljudi ni ali so stari in onemogli. Prav o tem je razmišljala komisija kmetov na svoji prvi seji in sklenila predlagati krajevnim skupnostim Dolomitov, občini Vič, mestu Ljubljani in vsem občanom naslednje predloge za možnost splošnega ljudskega odpora, za civilno obrambo samih meščanov v primeru vojne ter za obnovo kmetijstva.

Vse gorske kmetije, vsa zapuščena zemljišča je treba obdelati. Brez pridržka je treba zahtevati od kmetov oziroma od njihovih družinskih članov, da se zemlja obdelata.

Hlevi naj se napolnijo z živino, tudi s konji in drobnico. Pri tem naj pomaga zemljiška skupnost, da se dodeli v hleve tudi živina iz družbenih posestev, da bo v primeru vojne takoj pri roki. Kmete, ki bi sprejeli to živino v rejo, naj bi oprostili vseh dajatev, njim pa bi ostal tudi prirastek.

Vsaka kmetija naj bi imela konja. V primeru napada bi imeli zagotovljeno žival za delo, v hribovitih predelih pa bi morali že danes z vidika splošne obrambe imeti v vsakem hlevu vsaj par konj.

Na njivah naj bi zasadili čim več kultur, ki niso zahtevne za obdelavo, vendar pa bi bile nujno potrebne za preživljanje ljudi, ki bi se zatekli semkaj v vojni. Zadruga in družbena posestva naj bi te pridelke odkupovale za trg.

Vse kmečke hiše bi bilo treba opremiti za več ljudi. Kmetje bi lahko te sobe oddajali turistom, v napadu pa bi imeli ljudje zagotovljeno stanovanje. S tem bi pospešili tudi kmečki turizem v teh predelih.

V neonesnaženih predelih naj bi družba z lastnimi sredstvi napravila zajetja vode, ki bi jih v primeru tujega napada ne bilo mogoče okužiti z različnimi kemikalijami in plini. Takih izvirov je v območju Dolomitov precejšnje število in bi jih naj vsaka vaška skupnost s pomočjo družbe in civilne zaščite zajela v svoj program.

Končno je treba preprečiti urbanizem, da uničujejo naša najboljše zemljišča.

Prav iz teh vidikov bo interesna skupnost v Dolomitih ogromen napredek tega področja. To stališče je zavzela tudi komisija za zaščito zemljišč na Dobrovi in ga je sklenila posredovati občanom na tem območju.

MINKA KRVINA

DOBILI SMO PISMO

V Delu (Delo 13. 12. 1974) sem brala članek, ki nekoliko pojasnjuje, zakaj je popolnoma zamrla gradnja stanovanjskih hiš v Murglah. Ker sem doslej o tem slišala že razne načrte, in ker sem prepričana, da so pri končni odločitvi skupščinski organi zelo pomembni, sem sklenila, da vam napišem to pismo. Trdno sem prepričana, da ne govorim samo v svojem imenu.

Sama s svojo družino sem interesantna za eno izmed hiš, ki so že od leta 1968 narisane po idejnem načrtu ing. Ivanjska. Kakor sem informirana, je gradnja zastala zaradi nasprotovanja skupine ljudi, v glavnem z območja že doslej zgrajenih Murgel. Preprosto ne morem razumeti, kako je mogoče, da se lahko skupina ljudi, ki že imajo streho nad glavo pa še kosček vrta oziroma zelenja, spusti tako daleč, da onemogoča celotni urbanistično urejeni zidalni načrt. Sprašujem se, če je to socialno in končno tudi socialistično, onemogočati stotinam ljudem, da bi končno prišli do svoje življenjske površine, ki prav gotovo ne bo razkošna. Kako je možno, da se naenkrat postavlja kot problem kurjava? Kot mi je znano, je bilo že odobreno, da se napaja ves vzhodni del naselja s plinskim oljem. Po realnih predvidevanjih plinovod ali toplovod do predela Murgel verjetno še dolgo ne bo speljal, vsem tem času pa vendar ne more biti na tem področju ustavljena vsa gradnja. Ali naj vsi ti ljudje, ki so sedaj leta čakali na Murgle, ostanejo brez zaščite in praznih rok? Če bi vse to vedeli vnaprej, bi si skušali pomagati drugače. Tudi sama bi se poskušala drugo rešitev, saj stanujem sedaj s svojo družino v zelo majhnem stanovanju v petem nadstropju. Pet metrov od naših oken je dimnik sosednje hiše, iz katerega se 6 mesecev na leto kadi naravnost v naše stanovanje. Poleg hiše stoji tovarna Rog, ki spušča črn in strupen dim, tako da imamo v 14 dneh povsem črne zavese. Pa kaj zavese! Naša pljuča! Kaj bi nekateri murgelski prebivalci rekli, ko bi njihov otroci stanovali v takem okolju kot naši? V bloku, kjer stanujem, je spodaj trgovina in nam pod okni nenehno povzročajo hrup dostavni kamioni. Prvi pridejo že v zgodnjih jutranjih urah in tako ves dan. Mnogi tudi ne ugašajo motorje, tako da smo žrtve tudi izpušnih plinov. To bi sporočila nekaterim prebivalcem v Murglah, ki menda ne dovolijo, da bi po javnih cestah mimo njihovih hiš nekaj časa, za časa gradnje, vozili kamioni in so hkrati tako zelo v skrbeh za zelenice. Ker menim, da ima vsak državljan enake pravice, je nujno potrebno, da se upoštevajo želje in potrebe vseh ljudi, ki so zainteresirani za naselitev na nekem določenem predelu.

Če bi se vsi tako bali za svoj mir in zdravje svojih pljuč, kot se to, kakor sem informirana, nekateri v Murglah, kako bi potem rudarji in drugi delavci opravljali svoje delo, ki je škodljivo zdravju? Sama sem zdravnica na onkološkem inštitutu in delam z bolniki, ki prejemajo radij, aktivni iridij, kot anesteziolog pa sem ves delovni čas v atmosferi narkotičnih plinov, kar vse zelo škodljivo vpliva na zdravje. Če bi vsi zavzeli taka stališča kot nekateri Murgelčani in morda še nekateri okolišani, potem niti en sam rakav bolnik ne bi prišel do svojega zdravljenja.

Morda bi nekateri prebivalci Murgel le lahko dali prednost ljudem pred zelenicami in dovoznimi potmi in končno tudi potrpeči še nekaj časa, da bi se uredila primerna kurjava in ne bi še naprej vztrajno zavirali gradnje tega naselja, na katerega čaka stotina občanov in pri tem izgubljajo težke milijone. Zelenice bomo potem vsi skupaj z veseljem urejali.

Dr. ANDREJA SUHADOLC-PIPP
Ljubljana, Ilirska 6DRUŠTVO UPOKOJENCEV VIČ
OBVEŠČA

Delo na podružnici se lepo razvija. Do konca letošnjega januarja je plačalo članarino 425 članov, kar je dobra četrtnina. Prosim, da tudi ostali to svojo obveznost čimprej izpolnijo. To je zlasti pomembno za tiste člane, ki plačujejo za posmrtnino. Ne pozabite to, da ne bo ob izplačilu kaj narobe.

Na novo se je vpisalo letos do konca januarja 18 rednih in poleg tudi še nekaj podpornih članov. Vabimo naše prijatelje upokojence, ki še niso člani društva, da se včlanijo. Saj to niso take sitnosti. Članarina znaša letno 15 dinarjev, za posmrtnino pa 40 dinarjev (neobvezno). Po-

9. Primarjevi, Rožna dolina V/29 in pri Suhadolnikovi, Rožna dolina – Nahlikova 9.

Mnogo je še vprašanj glede društvenega glasila. Včasih so člani dobivali Upokojenca, pozneje Upokojenko priložo Dnevnik. Društvo ne izdaja nobene več, ker so stroški tiska



smrtnina je sedaj zvišana na 850 dinarjev. Za posmrtnino se lahko vpišejo le člani, ki niso starejši kot 70 let.

Veliko je povpraševanje po izletih. Društvo je že poskrbelo za objubljeni program. To bodo prijetni in zanimivi izleti. Programe lahko dobite na podružnici, Trg MDB št. 14 – delovni čas vsak ponedeljek in torek dopoldne od 9. do 12. ure ter vsako sredo popoldne od 3. do 6. ure. Tam tudi lahko dobite informacije o izletih.

Programi in pojasnila lahko dobite tudi pri poverjenikih in sicer pri: Bizjakovi, Rožna dolina – Bizjakova 4, Grumovi, Zelena pot 6, Korenino, Grič

Obstaja možnost, da člani naroče list „Delavska enotnost“, ki v svoji prilogi „Vzajemnost“ obravnava problematiko pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Letno stane naročnina 24 dinarjev. Naročite jo lahko neposredno na upravi lista.

LOJZE ČATAR

Nagrade podeljene

Nagrade so podeljene! Izžrebani reševalci naše novoletne križanke so dobili lepe nagrade že po tradiciji od tovarne Ilirija – Vedrog. Vsi trije izžrebani reševalci so dobili lepe kolekcije odličnih izdelkov tovarne Ilirija. Franci Mehle, Tržaška 50 Ljubljana je ob tem povedal: „Prvič sem dobil nagrado, čeprav večkrat rešujem križanke. Če mi jo uspe rešiti, jo seveda tudi pošljem. Prav veseli me nagrada in bom še sodeloval.“

Slavica Vidrih, Jamova 70 Ljubljana je dobila nagrado kar od svoje tovarne, saj je zaposlena v Iliriji. Kljub temu se je nagrade razveselila, saj ve, da gre za kvalitetne izdelke. Povedala je: „Z mozem sva poslala križanko bolj za šalo, pa se nama je nasmehnila sreča.“ Nadi Ohnjec, Cesta na Vrhovce 71, Ljubljana pa smo poslali nagrado kar po pošti, ker se svečane podelitve ni mogla udeležiti.

Svečana podelitev nagrad je bila v Narta studiu tovarne Ilirija. Vsem ostalim reševalcem pa želimo v bodoče več sreče.